

SÄRSKILT- UTLÅTANDE

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN 2018

Fördjupad översiktsplan Norra Vallentuna och Lindholmen

Vallentuna
kommun

Innehåll

1. Om särskilt utlåtande	4
2. Hur granskningen bedrivits	5
3. Den fördjupade översiktsplanen efter granskning.....	6
4. Bostäder, allmänt och övergripande regionalt.....	7
5. Kartor, text och information.....	13
6. Riksintressen	16
6.1 Totalförsvaret.....	16
6.2 Roslagsbanan.....	16
7. Näringsliv och offentlig service	26
8. Sociala aspekter och trygghet	28
9. Kulturmiljö och landskapsbild	29
10. Bebyggelse i Lindholmen.....	36
11. Bebyggelse i Norra Vallentuna	37
12. Bebyggelse Strategiskätörtorsutvecklingen och Norra Vallentuna nordväst.....	39
13. Mark och vatten	44
14. Sport/idrott och fritid	46
15. Teknisk försörjning	46
16. Risker och störningar	51
17. Natur, rekreation och friluftsliv	57
18. Skogs- och jordbruksmark	65
19. Kommunikationer.....	70
19.1 Kommunikationer allmänt.....	70

19.2 Kollektivtrafik, gång och cykel	71
19.3 Vägreservat och specifika vägar	73
19.3.1 Arningevägens förlängning	74
19.3.2 Lindholmsvägen	76
19.3.3 Tvärförbindelse och förlängning banvägen	77
19.3.4 Infartsväg i väst (reservat 2)	78
19.3.5 Mörbytorpsvägen	79
20. Genomförande	79
21. Övrigt	80

1. Om särskilt utlåtande

Enligt 3 kap. 17 § plan- och bygglagen ska kommunen, efter granskningsstiden för ett förslag till fördjupad översiktsplan, i ett särskilt utlåtande sammanställa de synpunkter som kommit fram och redovisa de förslag som synpunkterna gett anledning till.

2. Hur granskningen bedrivits

Granskning av den fördjupade översiktsplanen genomfördes under perioden 15 november 2017–19 januari 2018. Granskningsförslaget med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har under utställningen funnits att läsa på www.vallentuna.se/norra-vallentuna-lindholmen samt i tryckt form på Vallentuna kulturhus. Granskningen kungjordes på kommunens anslagstavla och i ortstidning Mitt i Vallentuna steget den 14 november 2017. Annonsering gjordes även i ortstidning Vallentuna Nyheter 18 november–24 november. Utöver kungörandet skickades information om utställningen ut till nedanstående den 9 november 2018:

- ✓ Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
- ✓ Fritidsnämnden
- ✓ Kulturnämnden
- ✓ Barn- och ungdomsnämnden
- ✓ Utbildningsnämnden
- ✓ Socialnämnden
- ✓ Kommunala pensionärsrådet KPR
- ✓ Kommunala funktionshinderrådet KFR
- ✓ Roslagsvatten AB
- ✓ Käppalaförbundet
- ✓ Norrvatten
- ✓ SÖRAB
- ✓ Storstockholms brandförsvär
- ✓ Kommuner i Stockholm nordost
- ✓ Kommuner i Arlandaregionen
- ✓ Swedavia AB Stockholm-Arlanda Airport
- ✓ Länsstyrelsen i Stockholm
- ✓ Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting
- ✓ Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting
- ✓ Trafikverket
- ✓ Vattenmyndigheten (länsstyrelsen i Västmanland)
- ✓ Skogsstyrelsen
- ✓ Naturvårdsverket
- ✓ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- ✓ Försvarsmakten
- ✓ Svenska Kraftnät
- ✓ Polismyndigheten i Stockholms län
- ✓ Lantmäterimyndigheten i Stockholms län
- ✓ Stockholms läns museum
- ✓ Arriva Sverige AB
- ✓ Elverket Vallentuna AB
- ✓ Vattenfall Eldistribution
- ✓ Eon värme Sverige AB
- ✓ Ragn-Sells
- ✓ Skanova Nätplanering Stockholm
- ✓ Stockholms Handelskammare Vallentuna
- ✓ Företagarna i Vallentuna
- ✓ Vallentuna centrumförening
- ✓ Hyresgästföreningen nordost
- ✓ Lantbrukarnas riksförbund Vallentuna
- ✓ Friluftsrämjandet Södra Roslagen
- ✓ Vallentuna naturskyddsförening
- ✓ PRO Vallentuna
- ✓ SPF pensionärsföreningen Vallentuna
- ✓ Vallentuna hembygdsförening
- ✓ Orkestra hembygdsförening
- ✓ Markims hembygdsförening
- ✓ Vallentuna Församling
- ✓ Svensk handel
- ✓ Vallmonförskola
- ✓ Snapptuna IK

3. Den fördjupade översiktsplanen efter granskning

I dokumentet har del av yttrandena kategoriserats, för att på ett meningsfullt sätt kunna bearbetas och besvaras. Det innebär att visa yttrande hamnat under flera kategorier eller att de i delar hänvisas till ett svar under ett annat kapitel. Dessa kategorier följer till så stor del planhandlingens uppdelning. Varje kategori har fått ett eget kapitel, som vart och ett avslutas med ett ställningstagande. Yttrandena finns som helhet att läsa i den tidigare utkomna sammanställningen. Här återfinns även tabeller, foton och illustrationer som inkommit.

Efter granskningen har justeringar i den fördjupade översiktsplanen gjorts. Inga principiella ändringar har gjorts vad gäller inriktning, ändringar är främst av redaktionell och förtydligande art. Beslut om ändringarna markeras med **fet** stil under varje kapitelns ställningstagande.

4. Bostäder, allmänt och övergripande regionalt

Länsstyrelsen

Vallentuna kommun har överlämnat ett förslag till fördjupad översiktsplan till länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsen har den 20 april 2017 lämnat ett samrådsyttrande över planens samrådsversion. Av den nu redovisade samrådsredogörelsen framgår hur kommunen har beaktat Länsstyrelsens synpunkter.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen. Parallellt med arbetet av den fördjupade översiktsplanen, har kommunen påbörjat ett arbete med en ny kommunomfattande översiktsplan. Fördjupad översiktsplan för Norra Vallentuna och Lindholmen är en del av de utvecklingsområden som utpekats i den nya översiktsplanen, Vallentuna kommun.

Länsstyrelsens uppdrag

I granskningsyttrandet ska länsstyrelsen kontrollera och yttra sig i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 16 § PBL. Länsstyrelsen har under utställningstiden inhämtat synpunkter på utställningsförslaget från bland andra Trafikverket och Svenska kraftnät. Granskningsyttrandet redovisar svar från dessa gällande de frågor som Länsstyrelsen har att bevaka under utställningen. Se även bilagor med samtliga inkomna yttranden.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen stödjer kommunens ambition att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande i kollektivtrafiknära lägen. Kommunen har till stor del hanterat de synpunkter Länsstyrelsen förde fram under samrådet. Dock kvarstår vissa synpunkter. Dessa innefattar sammanfattningsvis:

- Påverkan på intilliggande riksintressen för kulturmiljövården av utpekade väg- och spårreservat bör utredas vidare.
- Kommunen har att beakta att Svenska kraftnäts 220 kV-ledning berörs på ett antal platser i den fördjupade översiktsplanen.
- Länsstyrelsen instämmer med Trafikverket som fortsatt anser att Kartmaterialet kan utvecklas för bättre läsbarhet.
- Planen bör kompletteras med exempelvis riktlinjer för nivåer för lägsta grundläggningsnivå och förslag på åtgärder som bör utföras på en mer Storskalig nivå.
- Kvaliteter och värden i de gröna kilarna behöver bedömas i ett helhetsperspektiv för att säkerställa att de sammantagna effekterna uppmärksammas.
- Länsstyrelsen ser det som mycket betydelsefullt att kommunen avser att göra en översiktlig bedömning av dagvattenhanteringen relaterat till översvämningsrisk innan detaljplaner för planområdet tas fram.

- Länsstyrelsen anser att kommunen i kommande planeringsarbete bör undvika exploatering av jordbruksmark även inom utvecklingszonerna, i enlighet med 3 kap. 4 § miljöbalken.
- Kommunen har inte inkluderat en rimlig bedömning av planens påverkan på möjligheten att följa miljö kvalitetsnormer MKN.

Stockholms Läns Landsting

Inledning

Stockholms läns landsting yttrar sig i egenskap av regionplaneorgan för Stockholms län, som ansvarig för kollektivtrafiken i länet och för landstingets övergripande trafikpolitik.

Landstinget inkom under samrådet med synpunkter och ser positivt på att Vallentuna kommun sedan dess utvecklat och förtydligat planförslaget, samt i delar beaktat landstingets synpunkter. Landstingets synpunkter kvarstår emellertid i väsentliga delar.

Synpunkter

Bebyggelsestruktur och bostadsbyggande

Landstinget ser fortsatt positivt på att planens bebyggelseområden ligger i kollektivtrafikhärlägen och Vallentunas vilja att bygga bostäder och bidra till regionens samlade bostadsförsörjning. I arbetet med RUFSS 2050 har vikten av kollektivtrafikhärlägen bebyggelseutveckling förstärkts i förhållande till RUFSS 2010. Med utgångspunkt i detta utvecklingsarbete ser landstinget att delar av redovisade bebyggelseområden ligger inom det som landstinget benämner primära bebyggelselägen. Det betyder att landstinget ser potential att utveckla täta och sammanhängande miljöer med vissa urbana kvaliteter, där människor kan nå kollektivtrafik med matarbuss, med cykel eller till fots. På så sätt kan bebyggelsen styra mot ett ökat nyttjande av kollektivtrafiken, vilken i sin tur kan bli ett attraktivt alternativ till bilen. Underlaget för offentlig och privat service liksom annan näringslivsutveckling kan då också stärkas.

Delar av de områden som i förslaget presenteras som strategiska områden för tätortsutveckling ligger utanför vad landstinget från ett regionalt perspektiv bedömer som lämpliga bebyggelselägen, och dessutom i en av regionens gröna kilar, Rösjökilen. Om en avgrening av Roslagsbanan blir verklighet kan förutsättningarna komma att förändras men kommunen behöver beakta de gröna sambanden i sin fortsatta planering. Om en avgrening av Roslagsbanan inte blir verklighet ser landstinget att tillkommande bebyggelse bör koncentreras till befintliga stationer på Roslagsbanan, både med hänsyn till kollektivtrafiktillgänglighet och till den regionala grönstrukturen.

Centerpartiet

Bebyggelseutveckling på landsbygden

Centerpartiet efterlyser färre restriktioner att bygga på landsbygden även utanför "befintlig bebyggelse". Rutan "Riktlinjer för bebyggelseutveckling utanför tätort" på sidan 22 är en mycket bra utveckling jämfört med föregående översiktsplan. Det skulle dock kunna göras ännu tydligare t ex med några exempel på vad som borde vara tillåtet och vad som inte borde vara tillåtet. Vi önskar tydligare markanvändningskarta med olika kultur-, naturvärden mm inritat så att man kan se vad som riskerar att förloras i och med planerad bebyggelse och markreservat för infrastruktur. En idé skulle vara att göra förstoringar av kritiska områden.

Dock ger texten "smärre komplettering på tomter större än 2000 kvm" rutan på sid 22 fel signaler och bidrar till en onödig regel. Vi önskar istället att kommunens översiktsplan är tydligt med de faktorer som utgör hinder för att bygga på landsbygden i Vallentuna kommun, tex natur-, kultur- och riksintressen.

Detta i syfte att medborgaren själv kan göra en rimlig bedömning kring om ett byggprojekt kommer att tillåtas eller ej. Detta är särskilt viktigt ur ett rättssäkerhetsperspektiv då kommunen beslutat att ta betalt även för avslagna förhandsbesked och bygglov.

För att bevara och även utveckla och visa upp den historiska strukturen skulle man t ex kunna tillåta bebyggelse på äldre torpplatser.

Knivsta kommun

Knivsta kommun har begränsat sig till att i korthet kommentera de frågor som rör Arlandaregionen

Planförslaget stödjer en förgrening av Roslagsbanan mot Arlanda inom planområdet, även om det ännu inte är en beslutad investering. Planförslaget innehåller markreservat för utbyggnaden av förgreningen samt tätortsutveckling kring ett nytt stationsläge.

En avgrening av Roslagsbanan skulle gynna Arlandaregionen då det innebär en avsevärd förbättring i kommunikationerna och möjligheterna att bo och arbeta inom Arlandaregionen stärks.

Sigtuna kommun

Synpunkterna som framfördes under samrådsskedet kvarstår. Sigtuna kommun ser positivt på den tydliga viljeriktning som redovisas i den fördjupade översiktsplanen kring en framtida avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. För Sigtuna kommun är det i detta sammanhang särskilt angeläget att välfungerande kollektivtrafiklösningar i stråket Arlanda-Märsta säkerställs. Sigtuna kommun har därför tagit initiativ till en kompletterande studie kring hur en sådan koppling till Märsta kan utformas.

Täby kommun

Vallentuna kommun har skickat Fördjupad översiktsplan för Norra Vallentuna och Lindholmen för yttrande under granskningsskedet Fördjupningen av översiktsplanen för Norra Vallentuna och Lindholmen utgår från en avgrening av Roslagsbanan mot Arlanda i anslutning till Molnby station och redovisar utvecklingsmöjligheter för totalt 4500 bostäder. Täby kommun yttrade sig under samrådet och ser fortsatt positivt på Vallentunas intentioner att utveckla tätort i anslutning till Arlandaavgreningens närhet. Fördjupningen av översiktsplanen är också ett uttryck för Vallentunas och hela Stockholm Nordosts ambition att förbättra tillgängligheten till Arlanda och utveckla nordost med fler bostäder och verksamheter.

Markims hembygdsförening

Vid vår granskning kan vi inte se att någon som helst hänsyn har tagits till de inkomna synpunkter som påpekat de negativa konsekvenser som förgreningen av Roslagsbanan till Arlanda och den kraftigt ökade bebyggelsen i den nya banans närhet skulle medföra. Vi syftar då på yttranden som visat på kraftigt negativa konsekvenser för kulturlandskapet, jord- och skogsbruk, naturvård och på det olämpliga i att stora arealer av god jordbruksmark tas i anspråk för bostäder, järnvägsspår och tillfartsvägar.

Privatperson (109)

Fattar inte hur ni tänker, ska ni ta bort all grönområden som finns. Tänker ni inte ens på att ni tar ifrån familjerna som livnär sig på lantbruket. Antar att ni ej har diskuterat detta med dom det berör. Behövs ingen roslagsbana till Arlanda. Finns andra saker att lägga pengarna på, som ev äldrevården, där dom blir behandlade som skit, fy för att bli gammal i Vallentuna. Eller skolorna, säger bara... vill man bo som i stockholm, då kan man flytta dit. NEJ TILL BYGGA I NORRA VALLENTUNA.

Privatperson (125)

Jag motsätter att Arlandabanans förgreningen förverkligas i någon av de tre sträckningar som skissas i FÖP:en
- Vi motsätter oss att jordbruksmark och skogs kilar offras för bostäder och järnväg.

Privatperson (130)

Jag är helt emot planerna som lagts fram! Jag tycker absolut inte att detta låter som en bra utveckling för området! Tvärtom...

Privatperson (143)

Vallentuna kommun är för mig en kommun som värnar om den unika kulturhistoriska landsbygden som råder där. Jag får ofta höra från besökare till Vallentuna att det är helt fantastiskt att en sådan levande landsbygd med aktiva bönder bara finns cirka 30 minuter från Stockholms innerkärna. Jag tror att många som väljer att bosätta sig i Vallentuna kommun av just den anledningen. Att få bo nära naturen. Jag upplever att Vallentuna kommun gärna vill förmedla att de är en

kommun där det finns en närhet till levande bondgårdar, naturreservat och stora gröna skogar men ändå överväger ni att göra sådana stora ingrepp på naturen som "FÖP Norra Vallentuna och Lindholmen" kommer att medföra. Jag har valt att bosätta mig i Vallentuna för den unika och orörda landsbygden som finns där och jag motsätter mig starkt till översiktsplanen för Norra Vallentuna och Lindholmen.

Privatperson (144)

Jag bor här för att det är landet. Det är ett rikt djurliv och naturen är nära. Kulturbygden är levande, och jag tycker det ska så förbli. Förstör inte denna landsbygd med den här urdåliga planen!

Privatperson (150)

Givetvis måste Vallentuna kommun utvecklas. Dessvärre tycker vi inte någon av de båda ideerna är bra. När det gäller bebyggelse bör man inte bygga så att man närmar sig bullermattan. Dessutom, som gäller både Roslagsbanans dragning och bebyggelsen, när man flyttar till Vallentuna så gör man det för att där fortfarande finns landsbygd och natur nära inpå knuten samt rekreationsområden. Ta inte bort detta mervärde. Bygg hellre så att det blir en förtätning av de redan befintliga områdena. Bara runt rondellen vid avfarten mot centrum skulle man kunna fylla på med en anseelig mängd bostäder. Ett annat argument emot är att all skog som ligger mot nordväst skyddar mot bullret från Arlanda. Låt därför en stor del av skogen få vara kvar. Det är bättre att bygga mot öster bortifrån bullermattan. En annan sak är att om man tror att de som kommer jobba på Arlanda kommer bosätta sig i Vallentuna så har man nog fel. Vill man bo nära bosätter man sig i Märsta. Annars bosätter man sig nog hellre i Stockholm eller Uppsala, där det finns bättre tillgång till service och aktiviteter än vad det gör i Vallentuna.

Privatpersoner (151)

Vi är oroade både när det gäller de planerade bostäderna och den påtänkta dragningen av Roslagsbanan till Arlanda som skulle förstöra dessa områden totalt.

Genomförandet skulle innebära en stor förlust för oss, det rika djurlivet och den levande skogen. Även andra Vallentunabor förlorar möjligheten att vistas i dessa områden i framtiden. Det är också viktigt att bevara en levande landsbygd med möjlighet att driva lantbruk som ex Stora Lundby som är den enda nuvarande gård som driver mjölkproduktion.

Vi är därmed starkt emot FÖPen

Vänligen, se över FÖPen och dra tillbaka planerna på denna exploatering. Likaså den tänkta förlängningen av Roslagsbanan.

Privatperson (156)

Jag har också läst länsstyrelsens omfattande yttrande och har full förståelse för myndighetens uppfattning och förväntan, att kommunen ändrar och kompletterar sitt förslag.

Privatperson (157)

Jag och min familj har bara bott drygt ett år i Vallentuna och med den nya översiktsplanen tar ni bort många anledningar till att vi valde att flytta hit, närheten till natur, grönområden och jordbruksmark. Hade den översiktsplan ni nu vill besluta om redan varit i kraft hade inte Vallentuna varit lika attraktivt som kommun. Men det som är riktigt dåligt är att ni väljer att bygga bostäder på det som idag är jordbruksmark utan att se konsekvenserna.

Privatperson (158)

Jag anser att förslaget till fördjupad översiktsplan för Norra Vallentuna tätort och Lindholmen visar på ett skrämmande stort avstånd mellan de styrande och de boende i Vallentuna och på ett förakt för vad som gör Vallentuna till en unik kommun i Stor-Stockholm.

Ställningstagande

Delar av synpunkter besvaras under något av utlåtandets övriga kapitel. Det gäller framförallt Länsstyrelsens yttrande som här övergripande presenteras.

Vallentuna kommun noterar att den övergripande inriktningen för FÖP Norra Vallentuna med ett bostadstillskott längs viktiga pendling- och kommunikationstråk fortsatt stämmer med Länsstyrelsen och Landstinget syn på utvecklingen i Stockholms län.

Den strategiska tätortutvecklingen som Landstinget ser stå utanför vad som ur ett regionalt perspektiv bedöms som lämpliga bebyggelseläge ser Vallentuna kommun som en svaghet i utvecklandet av den regionala utvecklingsplanen i Stockholmsregionen RUF5 2050. Regionen behöver planeras mer långsiktigt mot ett transportsystem som stödjer flerkärnighet där ramarna för regionens samlade vilja inte styrs i så stor utsträckning av landstingets aktuella ekonomi i dessa frågor.

Centerns yttrande noteras och ses särskilt relevant i den kommunövergripande översiktsplanen då den fördjupade översiktsplanen avser utvecklandet av kommunens tätorter.

Täby, Knivsta, och Sigtuna yttrat sig positivt till föreslagen utveckling kring en avgrenad Roslagsbana med förbättrad tillgänglighet till Arlanda, vilket belyser den delregionala viljan inom Arlanda regionen och Stockholm Nordost.

Vallentuna kommun noterar att Markims hembygdsförening och flera privatpersoner yttrar sig negativt om planen och en avgrensning av Roslagsbanan till Arlanda. Kommunen vill här lyfta att planen följer den övergripande tanken om hållbart stadsbyggande i Stockholms län. Förslag om utveckling i andra delar av kommunen ses över i arbetet med den nya översiktsplanen, dessa ersätter inte föreslagen utveckling i planen, utan kompletterar.

Synpunkter som behandlats inom ramen för det här kapitlet föranleder inga ändringar i planen. Se vidare utlåtandets övriga kapitel.

5. Kartor, text och information

Länsstyrelsen

- Länsstyrelsen instämmer med Trafikverket som fortsatt anser att Kartmaterialet kan utvecklas för bättre läsbarhet.

Trafikverket

Trafikverket fortsatt anser att kartmaterialet kan förbättras för bättre läsbarhet.

Centerpartiet

Vilken sträckning som kan bli aktuell och var stationslägen kan komma att ligga längs en eventuell Roslagsbanesträckning till Arlanda, är en viktig diskussion där medborgardialoger bör användas för att fler ska vara informerade. Centerpartiet efterlyser en konsekvensanalys för att de som bor, har mark och verksamhet vid eventuella dragningar. Centerpartiet vill att kommunen verkar för att de som bor, har mark och verksamhet längs den planerade dragningen också får nytta av den, som en slags kompensation som kan minska förlusterna för markintrång och olägenheter med buller mm.

Vi vill till exempel att Markimborna antingen får nära till en station eller en bra förbindelse till en station. En ökad tillgänglighet och minskade restider gynnar dem som bor där idag och ger även en nytta i form av miljövinst i ett samhällsperspektiv med mindre bilåkande.

Medlemsmöte 2018-01-16, 17 medlemmar Centerpartiet i Vallentuna

Sid 24 – Det saknas väsentliga kartor.

Markims hembygdsförening

Vi vill även påpeka att otydligheten i kartmaterialet i FÖPen fortfarande är påfallande, åtminstone när det gäller de delar som handlar om Arlandaförgreningen och den nya bebyggelse som berör Markim. Kartorna är genomgående så diffusa att det är näst intill omöjligt att se vilka fastigheter och delar av landskapet som påverkas och fullt ut förstå de skadeverkningar som blir följden av en genomförd utbyggnad.

- Vi kräver att kommunen tillser att goda relationer upprätthålls med berörda markägare och andra berörda i denna typ av processer. Korrekt hanterande och stor respekt för dem som riskerar stora ingrepp i sin livsmiljö och/eller verksamhet måste rimligen ligga i kommunens intresse.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Mina synpunkter på förslag till fördjupad översiktsplan är i princip samma som tidigare, 25/3-17, lämnade synpunkter.

Vad som tillkommer är bland annat funderingar över hur ni hanterat tidigare synpunkter? När jag läser sammanställning av yttranden, på Vallentuna kommuns hemsida ser jag till min fasa att ni angett felaktig fastighetsbeteckning på mina synpunkter. Är det fler än jag som presenterats med felaktig fastighetsbeteckning? Är att ange felaktig fastighetsbeteckning ett sätt att slippa bedöma och hantera inkomna synpunkter på ett korrekt sätt? Innebär detta att mina synpunkter inte beaktats på rätt sätt?

”En fråga som väcks är om Vallentuna kommun försökt mörka den analkande fördjupade översiktsplanen med ”reservat” som lägger en död hand över fastigheten och möjlighet att utveckla och planera för framtiden. Att inte kalla sakägare och berörda samt att informera i tidningen samma vecka som samrådet hålls gör att det uppfattas som att man från kommunens sida vill nå så få som möjligt? Hur många tror ni regelbundet besöker kommunens lokaler eller kulturhuset som ni hänvisar till? Eller facebook?”

Privatperson (125)

Svårt att ta del av de olika kartor som visas. grov skissade. Ser inte helheten av det som blir. Att det sker ett korrekt hanterande av markägare och andra berörda som riskerar att drabbas av stora ingrepp i sin livsmiljö och verksamheter.

Privatpersoner (132)

Korrekt och respekt saknas också när kommunens representanter möter bygdens invånare, markägare och företagare. Agerandet upplevs utgå från att beslut om Roslagsbanans förlängning är klart så det är dags att förbereda med markanalys o.s.v.

Privatpersoner (153)

I FÖP:en står det på sida 30 att ”ett genomförande av den Fördjupade översiktsplanen bygger på ett intresse hos privata fastighetsägare”. Om detta verkligen var sant borde man ha börjat med att stämna av med berörda markägare innan man fortskred med översiktsplanen. När vi nu dessutom vet att ansvariga politiker är medvetna om att en klar majoritet av berörda markägare är starkt negativa till planerna och absolut inte vill ge upp sin mark (eftersom detta skulle förstöra deras verksamheter) är det klart och tydligt att det som står i FÖP:en inte har någon trovärdighet. Samtidigt nämns det i FÖP:en att man vill neka markägarna att använda sin egen mark om det kan hindra kommunens planer på exploatering. Man vill alltså ta ifrån dessa företagande lantbrukare rättigheten att bruka sina ägor efter eget behov.

Privatperson (163)

Det sägs att man i översiktsplanen tagit hänsyn till de synpunkter som inkommit sedan i våras, då de preliminära planerna presenterades bl.a. vid ett samrådsmöte. Det är svårt att se vad.

Ställningstagande

Kartorna bedöms tillräckligt utvecklade för ett översiktligt perspektiv. Mer detaljerade kartor utarbetas i samband med planprogram och detaljplanering. En digitaliseringsprocess har nyligen startat inom vilken den fördjupade översiktsplanens bebyggelseområden kommer att kunna ses digitalt i framtiden. Den fördjupade översiktsplanen har utrett olika områden olika djupt. Tillbakgrund till osäkerheten av den eventuella avgreningen av Roslagsbanan till Arlanda och den strategiska tätortsutvecklingen så är delområdet minst utrett i detalj, vilket även återspeglas i kartmaterialet.

Fastighetsägare Foderby 1:4 har i samrådshandlingen uppgetts med fel fastighetsbeteckning, felet är åtgärdat. Yttrandet har i övrigt hanterats korrekt både i samråd och granskning.

En översiktlig plan kallar inte sakägare på samma sätt som i detaljplanering, det betyder att när detaljplanering startar i områden utpekade av den fördjupade översiktsplanen så kommer berörda sakägare att kontaktas. Centerpartiet, Markim Hembygdsförening och flera privatpersoner lyfter behovet av en bra dialog med markägare och berörda. Kommunen vill här särskilt lyfta att den fördjupade översiktsplanen utgör en plattform för framtida dialog.

Samrådet annonserade i Mitt i Vallentuna steget 24 januari 2017. I annonseringen meddelades att samråd skulle pågå mellan den 25 januari – 26 mars 2017. Granskningen annonserades i Mitt i Vallentuna steget 14 november 2017 och i Vallentuna nyheter 18 november. I annonseringen meddelades att granskningen skulle pågå mellan den 15 november 2017–19 januari 2018. I samtliga annonser beskrevs att planhandlingar fanns att tillgå i Vallentuna kulturhus, kommunhusets reception, biblioteksfilialerna Karby och Kårsta, ICA Lindholmen och på hemsidan på adressen www.vallentuna.se/norra-vallentuna-lindholmen. Här lämnades även uppgifter hur synpunkter kunde inlämnas.

Hur inkomna yttranden hanteras finns beskrivet i samrådsredogörelsen och i det här utlåtandet.

Inga av kapitlets synpunkter föranleder någon förändring i planen. Synpunkterna utgör del av det ständiga förbättringsarbetet relaterat dialog.

6. Riksintressen

6.1 Totalförsvaret

Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Ställningstagande

Noteras och ger inga förändringar i plan

6.2 Roslagsbanan

Länsstyrelsen

Riksintresse för kommunikationer, 3 kap. 8 § miljöbalken

Planförslaget har justerats och kommunen har tydligare redovisat hur man i planen beaktar Roslagsbanan som riksintresse och de anspråk Roslagsbanan ställer på markanvändning och omgivningar. Då det råder stor osäkerhet om vilken eller vilka korridorer som är aktuella, anser Länsstyrelsen att det är positivt att kommunen angett att kommunfullmäktige en gång per mandatperiod ska pröva de delar av fördjupningen av översiktsplanen som är beroende av Roslagsbanans avgränsning till Arlanda till dess att slutligt beslut om avgränsningen har tagits.

Stockholms Läns Landsting

Roslagsbanan, nuvarande anläggning och utbyggnad

Kommunen har i granskningshandlingen arbetat med att beskriva Roslagsbanans nuvarande anläggning och utbyggnad ytterligare. Landstinget ser dock att delar av de synpunkter som trafikförvaltningen lämnade kvarstår och önskar att kommunen granskar planförslaget ytterligare utifrån tidigare yttrande, SL 2014-2061, gällande beskrivning av befintlig anläggning och utbyggnad. Landstingets trafikförvaltning är gärna behjälplig med detta.

Planens mest omfattande bebyggelseutveckling avses hänga samman med en avgränsning av Roslagsbanan mot Arlanda. Kommunen vill därutöver se en flytt av Molnby station. Landstinget ser vikten av att stärka tillgängligheten mellan den regionala stadskärnan Täby-Arninge och Arlanda. En koppling med spårbunden trafik skulle kunna bidra till ökat kollektivtrafikresande, stärka möjligheterna för företagsutveckling både vid Arlanda och i den regionala stadskärnan Täby-Arninge, samt bidra till möjligheten att bygga bostäder i stationsnära lägen. Dock lyfte landstinget tidigare de osäkerheter som föreligger kring en avgränsning av Roslagsbanan enligt FÖPens förslag. Landstinget vill också framhålla att de

föreslagna åtgärderna på Roslagsbanan ännu inte är utredda från ett trafiksystemperspektiv.

Kommunen bör redovisa åtgärder på Roslagsbanan på ett tydligare sätt i plankartan.

Molnbydepån

Förslaget behöver förtydligas i de delar som rör störningar från spår och depåverksamhet. I synnerhet behöver kommunen redovisa hur den förhåller sig till störningsskyddsbestämmelsen gällande ljusstörning i detaljplan för Molnbydepån. Detta innebär t.ex. att bostäder inte ska placeras så att de kan utsättas för ljusstörning från depåverksamheten.

Riksintresse Roslagsbanan

Riksintresset behöver beskrivas mer stringent genom hela dokumentet. I granskningshandlingen är riksintresset beskrivet på flera olika sätt och det är angeläget att det beskrivs korrekt genom hela dokumentet, vilket inte är fallet i granskningshandlingen. Trafikförvaltningen är gärna behjälplig i detta avseende.

Buller och vibrationer

Landstinget kan inte se att hänsyn tagits till de synpunkter som framförts vad gäller buller och vibrationer. Synpunkterna från samrådet kvarstår. Det behöver framgå av MKB eller i skrivningarna om riksintresse för kommunikationer om hur vibrationer beaktas i planeringen. För att säkra detta perspektiv i fortsatt planering bör detta kompletteras. Tillkommande bebyggelse ska byggas och grundläggas så att risken för vibrationer minimeras.

Centerpartiet

Vilken sträckning som kan bli aktuell och var stationslägen kan komma att ligga längs en eventuell Roslagsbanesträckning till Arlanda, är en viktig diskussion där medborgardialoger bör användas för att fler ska vara informerade. Centerpartiet efterlyser en konsekvensanalys för att de som bor, har mark och verksamhet vid eventuella dragningar. Centerpartiet vill att kommunen verkar för att de som bor, har mark och verksamhet längs den planerade dragningen också får nytta av den, som en slags kompensation som kan minska förlusterna för markintrång och olägenheter med buller mm.

Vi vill till exempel att Markimborna antingen får nära till en station eller en bra förbindelse till en station. En ökad tillgänglighet och minskade restider gynnar dem som bor där idag och ger även en nytta i form av miljövinst i ett samhällsperspektiv med mindre bilåkande.

Medlemsmöte 2018-01-16, 17 medlemmar Centerpartiet i Vallentuna

Roslagsbanan är en landstingsfråga och inte något Vallentuna kommun ska driva på egen hand och lägga kommunala pengar på i en tidig förprojektering.

Centerpartiets medlemsmöte vill inte detaljplanelägga området Norra Vallentuna. VI är för en stark äganderätt (inte planlägga mot markägarnas vilja). Markägarnas frustration är så stor att de sökt rättshjälp i frågan. Centerpartiets medlemsmöte stöttar äganderätten och är emot planläggning på jordbruksmark och högproducerande skogsarealer. Vi är i stället i klartext mot detaljplaneläggning av område åtta i FÖP, Norra Vallentuna och Lindholmen. Förutsättningarna för Roslagsbanan till Arlanda har förändrats sedan transporternas del i Arlandas miljötillstånd lyftes bort. Då försvann samtidigt en omfattande medfinansiering av Roslagsbanan i miljardklassen och förändrade i grunden det ekonomiska underlaget för projektet. Det har även förts fram olika alternativa sträckningar för Roslagsbanan, dessa sträckningar har inte behandlats politiskt och vilken sträckning som eventuellt skulle vara aktuell vet vi inte vilket är ännu ett skäl till att beslutsunderlag i frågan saknas. Vi vill se en förlängd process och att samrådsprocessen förlängs ytterligare. Skogarna inom område åtta är dessutom ett värdefullt strövområde och rekreationsområde för kommunens innevånare.

- Roslagsbanan är en landstingsfråga och inte något Vallentuna kommun ska driva på egen hand.
- Lägga till i dokumentet att Landstinget bör driva att Roslagsbanan återuppbyggs till Rimbo. Genom att knyta ihop norra Vallentuna kommun med södra Norrtälje kommun och Rimbo ökar förutsättningarna för bostadsetableringar där.

Knivsta kommun

Knivsta kommun har begränsat sig till att i korthet kommentera de frågor som rör Arlandaregionen

Planförslaget stödjer en förgrening av Roslagsbanan mot Arlanda inom planområdet, även om det ännu inte är en beslutad investering. Planförslaget innehåller markreservat för utbyggnaden av förgreningen samt tätortsutveckling kring ett nytt stationsläge.

En avgrening av Roslagsbanan skulle gynna Arlandaregionen då det innebär en avsevärd förbättring i kommunikationerna och möjligheterna att bo och arbeta inom Arlandaregionen stärks.

Sigtuna kommun

Synpunkterna som framfördes under samrådsskedet kvarstår. Sigtuna kommun ser positivt på den tydliga viljeriktning som redovisas i den fördjupade översiktsplanen kring en framtida avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. För Sigtuna kommun är det i detta sammanhang särskilt angeläget att välfungerande kollektivtrafiklösningar i

stråket Arlanda-Märsta säkerställs. Sigtuna kommun har därför tagit initiativ till en kompletterande studie kring hur en sådan koppling till Märsta kan utformas.

Täby kommun

Täby kommun yttrade sig under samrådet och ser fortsatt positivt på Vallentunas intentioner att utveckla tätort i anslutning till Arlandaavgrensningens närhet. Fördjupningen av översiktsplanen är också ett uttryck för Vallentunas och hela Stockholm Nordosts ambition att förbättra tillgängligheten till Arlanda och utveckla nordost med fler bostäder och verksamheter. Roslagsbanan till Arlanda är en av grundförutsättningarna för ökad tillgänglighet i visionen för Stockholm Nordost. Det finns ett nära samband mellan utvecklingen av kommunikationer och näringslivets förutsättningar och incitament. Den beslutade förlängningen av Roslagsbanan till City via Odenplan och en förlängning till Arlanda är viktiga framtida investeringar som har betydelse för hela nordostsektorns utveckling, men som också kan bidra till ett redundant kollektivtrafiksystem i hela regionen. Då kan det också skapas potential för ett växande näringslivsstråk i relationen Stockholm- Danderyd- Täby centrum- Aminge - Vallentuna -Arlanda.

Under samrådet yttrade sig Täby kommun med synpunkt om att det vore önskvärt med förtydliganden om hur näringslivet kan utvecklas med en förbättrad tillgänglighet till Arlanda. Täby ser fortsatt att det är av stor vikt för hela nordostsektorn att Vallentuna i den översiktliga planeringen tydliggör nyttan av Arlandaförgreningen.

Markims hembygdsförening

Vi finner det ytterst förvånande att kommunen envist driver frågan om utbyggnad av Roslagsbanan till Arlanda. Detta trots att Landstingets förstudie klart visade på olönsamhet och därför avbröts. Då det inte ligger inom kommunens ansvarsområde att ansvara för Roslagsbanans drift, projektering, utbyggnad mm kan det knappast vara korrekt att kommunen använder kommunala resurser för att försöka genomdriva detta projekt inom ramen för FÖP.

Sammanfattningsvis vidhåller vi att en utbyggnad av Roslagsbanan till Arlanda i den form den föreslås i FÖP:en kommer att förstöra delar av Markim för all framtid. Den gröna Rösjökilen kommer även den att förstöras av de barriäreffekter som Arlandaförgreningen skulle medföra.

- Vi motsätter oss att Arlandaförgreningen förverkligas i någon av de tre sträckningar som skissas i FÖP:en

Företagarna i Vallentuna

Vi ser mycket positivt på kommunens strävan att få till en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda. Det skulle givetvis få mycket positiva effekter för de flesta i kommunen både företagare och vanliga invånare.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Personligen anser jag att det är mycket smidigt att använda sig av befintliga kommunikationer till Upplands Väsby för att sedan nå Arlanda eller andra delar av Sverige, och anser därmed en avgrening av roslagsbanan till Arlanda som obehövlig.

Nuvarande ÖP visar ett längre avstånd från vår fastighet till reservat för ett framtida roslagsbana till Arlanda

LRF Konsult (126)

Jag företräder ~~xxxxx~~ som äger fastigheterna Molnby 1:1, Molnby 1:3 och Vallentuna-Bergby 1:1, ~~xxxxx~~ och ~~xxxxx~~ som äger Vallentuna- Bergby 1:4, ~~xxxxx~~ som äger Markims-Lundby 2:1, ~~xxxxxx~~ som äger Markims-Lundby 2:9 samt ~~xxxxx~~ och ~~xxxxxx~~ som äger Markims-Lundby 5:1. Samtliga nämnda fastigheter ligger inom det område som kommunen avser att lägga ut som reservat för järnväg med ny station för planerad ny sträckning av järnväg till Arlanda, se bifogad fastighetkarta, bilaga 1 och plankarta, bilaga 2. Mina huvudmän har med anledning av detta följande synpunkter på förslaget till fördjupad översiktsplan. Fullmakter bifogas, bilaga 3.

Yrkanden

Den fördjupade översiktsplanen ska inte lägga ut markreservat för järnväg med ny station för planerad sträckning av järnväg till Arlanda. Förslaget om strategiskt område för bostäder och ny bebyggelse som bygger på avgreningen till Arlanda ska också tas bort ur planen.

Vallentuna kommun ska avvakta ytterligare utredning av förslagets ekonomiska förutsättningar för att genomföras och dess ekonomiska konsekvenser innan den fördjupade översiktsplanen rörande eventuell avgrening till Arlanda och anslutande bebyggelse beslutas.

Skäl för yrkanden

Berörda jordbrukare och fastighetsägare motsätter sig planen om föreslagen avgrening till Arlanda och bebyggelsen i anslutning till denna.

Tidigare har SL på Landstingets uppdrag gjort en förstudie av tre olika sträckningar till utbyggnad av Roslagsbanan till Arlanda. Politikerna har dock valt att inte gå vidare med någon av dessa utan satsar i stället på att göra en utbyggnad av Roslagsbanan till stockholm city, inom ramen för den s.k. Sverigeförhandlingen.

Trots detta har Vallentuna kommun tillsammans med några grannkommuner (Stockholm Nordost) börjat planera och göra en förstudie för en ny spårförbildelse mellan Roslagsbanan och Arlanda. Detta projekt genomförs dock helt utan stöd från Landstinget och SL. Innebörden av detta torde vara att den nya järnvägssträckningen skulle finansieras av de samarbetande kommunerna (Stockholm Nordost) främst genom uttag av skatt av kommunmedlemmarna. Visioner i all ära men mina huvudmän anser att kommunerna varken har visat att projektet är ekonomiskt eller

politiskt genomförbart. Därför bör förslaget utredas mer innan det tas in eller fördjupas i översiktsplanen. De ekonomiska konsekvenserna måste redovisas för kommunmedlemmarna. I nuläget uttalar även Vallentuna kommun i Föpen s. 5 att "Roslagsbanans avgrening till Arlanda redovisas schablonmässigt då osäkerheten är stor om och när Roslagsbanans avgrening till Arlanda kommer.

Enligt 3 kap. 6 § PBL ska översiktsplanen utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår. Rörande de ekonomiska konsekvenserna av förslaget om en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda har dessa inte redovisats så tydligt som krävs enligt 3 kap. 6 § PBL (Prop. 2009/10:170 Del 1s.178). Det bör framgå vem som ska betala notan för detta projekt. Det framgår inte att projektet är genomförbart ur ekonomisk synvinkel.

Att planera för en orealistisk utbyggnad till Arlanda leder dock tyvärr till stora konsekvenser för berörda markägare då planen i praktiken inskränker vilka detaljplaner som tas fram och även inskränker möjligheten till att få bygglov och förhandsbesked beviljade inom markreservat för avgreningen. Föpen rörande avgreningen till Arlanda kommer även inskränka på kommande fastighetsbildningsärenden och ärenden enligt bl.a. miljöbalken. Samtliga dessa frågor/ärenden är viktiga för markägare som bedriver verksamhet inom jordbruk att kunna förfoga över. Om förslaget antas kommer dessa viktiga delar av äganderätten att inskränkas för mina huvudmän. Detta förfaringsätt kan även stå i strid mot 2 kap. 15 § 1 stycket Regeringsformen, RF, där det stadgas följande. "Vars och ens egendom är tryggad genom att ingen kan tvingas avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller något annat sådant förfogande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen."

Om nuvarande förslag till Föp antas kommer den medföra att mina huvudmäns användning av mark inom planen inskränks. Mina huvudmän ifrågasätter därför starkt att inskränkningarna i deras användning av marken skulle krävas för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Det angelägna "allmänna intresset" utgörs i detta fall av att stora markområden utan tillräcklig ekonomisk analys och bedömning avsätts för en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. En avgrening som kommunen redan nu är osäker på om den kommer att genomföras. Fastighetsägarna anser mot denna bakgrund att ett beslut att anta Föpen skulle strida mot egendomsskyddet i 2 kap. 15 § 1st RF.

Den aktuella planen ska därför inte lägga ut ytterligare mark för avgreningen då det leder till skada för berörda markägare i deras verksamheter och företag. Mina huvudmän fräntas alldeles för tidigt och i onödan bestämmanderätten och valfriheten inom sina fastigheter. Föpen kommer också att få en låg legitimitet eftersom förutsättningarna för att bygga ut spårförbindelsen är oklara. Något som däremot står klart är att SL, Landstinget och Trafikverket inte står bakom utbyggnaden.

Privatpersoner (132)

Det är mycket förvånande att kommunen envist driver frågan om utbyggnad av Roslagsbanan till Arlanda. Detta trots att Landstingets förstudie klart visade på olönsamhet och därför avbröts.

En viktig parameter som inte ens berörs överhuvudtaget i FÖP och andra underlag är hur utbyggnaden av banan skall genomföras. Enkelspår med begränsad trafikkapacitet pga. lång sträcka utan mötesspår / stationer. Dubbelspår med högre trafikkapacitet men också mycket större ingrepp i både kultur och jordbruksbygd.

Det som också blir stora konsekvenser för bygden i många avseenden är de ingrepp som krävs för att klara infrastrukturen för detta projekt. Transportvägar för tung trafik krävs för att maskiner, byggmaterial mm. skall komma fram och förvaras.

Då FÖP till stora delar är beroende av att Roslagsbanan förlängs måste alla punkter om dess utformning vara klarlagda så att inga felaktiga beslut fattas. Enligt en kommentar från kommunen avser den att detta skall göras i ett separat projekt när FÖP är godkänd. Detta är en orimlig ståndpunkt då kunskap måste finnas om alla konsekvenser för ett projekt av denna dignitet.

Dessutom är det väl Landstingets trafiknämnd som ansvarar för Roslagsbanans drift inklusive projektering, utbyggnader mm. Även Trafikverket borde vara en part i projekt av denna dignitet. Att då kommunen använder kommunala medel för att försöka genomdriva detta projekt inom ramen för FÖP upplevs inte vara korrekt.

Detta måste avbrytas nu innan man intalat sig att det går att bara köra vidare utan att ta hänsyn till de synpunkter som finns bl.a. i MKB att förlängningen av Roslagsbanan till Arlanda ger obotlig skada i kulturlandskapet och förstör för framtida generationers möjligheter att uppleva en levande landsbygd.

Privatperson (135)

Jag heter ~~xxxxxxxx~~ bor i Markim.

Jag vill inte att man bygger en järnväg till Arlanda. Som kommer att gå genom Markim. Och tillhörande bostadsområden.

Privatperson (136)

Jag vill protestera mot en byggnation av järnvägen och att man förstör naturområden.

Boende i Markim.

Privatperson (138)

Roslagsbanans föreslagna förlängning till Arlanda och FÖP kommer att förstöra viktiga skogar och bondgårdar i Markim.

Allt detta fina prat om att på upp Markim på världsarvslistan pga gårdarna från järnåldern, var tydligen bara tomt snack från kommunens sida, ansökan drogs ju lämpligen tillbaka eftersom den hade varit i vägen från roslagsbanans förlängning.

Privatperson (140)

Se hur smart det var att lägga ner roslagsbanan norr om Kårsta, nu går diskussionen att förlänga den upp till Rimbo igen, men någon var jävligt snabb med att bygga bostäder på den gamla banvallen. Det har dessutom förts diskussioner om att avsluta roslagsbanan vid Lindholmen, efter att några beslutande politiker fick åke med skolbussen på de smala vägarna fick tåget vara kvar den gången.

Privatperson (146)

Samhällen brukar nyttja befintlig infrastruktur att växa i, Vallentuna väljer nu att skapa helt ny struktur i och med Rolslagsbanan dragning till Arlanda. Det finns i dag inget stöd i Landstinget för denna satsning, främst pga att det inte är rimlig ekonomisk satsning på tänkt reseunderlag. Även om Arlanda växer och blir en riktigt stor arbetsplats, så är det snarare främst Arlandaområdet och inte själva flygplatsen. Innebärande att det reseunderlag man tror skall nyttja banan kommer troligen välja andra alternativ. Dessutom kommer nuvarande förslag på dragning försämma för Lindholmen och norr därom med minskad turtäthet. Jag har själv byggt hus i Markimområdet på "nåder" av kommunen och dåtidens stadsarkitekt och blev styrd både till hustyp, färg, taklutning, typ av taktegel och eventuella snickarglädje m.m. och kan inte annat en bli förvånad när samma kommun enskilt driver frågan avseende Rolslagsbana i anslutning till samma område. Naturligtvis ändras inriktningar, men som skattebetalare vill man ändå se en tydlig beräkning av hur man ser reseflödet och om det är värt det ingreppet i området.

Privatperson (149)

Jag å min fam vill verkligen INTE ha nån järnväg eller bebyggelse genom markim socken.

Privatperson (150)

En annan sak är att om man tror att de som kommer jobba på Arlanda kommer bosätta sig i Vallentuna så har man nog fel. Vill man bo nära bosätter man sig i Märsta. Annars bosätter man sig nog hellre i Stockholm eller Uppsala, där det finns bättre tillgång till service och aktiviteter än vad det gör i Vallentuna.

När det gäller Roslagsbanans dragning över Markim till Arlanda så har vi en annan bättre idé. Dra Roslagsbanan till Upplands Väsby station istället från Vallentuna Centrum för då får vi en bättre kommunikation med den delen av Stor-Stockholm. Där kan man sedan ta snabbtåget direkt till Uppsala eller Arlanda eller så får man en bra kommunikation till Stockholms central och alla stationer längs vägen, tex. Sollentuna samt till södra delen av Stockholm. Vi får då en bra tvärkommunikation, som sedan skulle kunna förlängas åt andra hållet, Åkersberga. En miljövänlig transport tillskillnad mot bussar. Resenärsunderlaget för en sådan linje bör bli mycket större än en linje från Molnby till Arlanda. Stockholm saknar kommunala

tvärförbindelser. Om man absolut inte kan ändra sig avseende dragningen Molnby-Arlanda, vilken kommer ha få resenärer under dygnet, så låt roslagsbanan då åtminstone gå igenom en tunnel. En tågtunnel gör att ingen ovan jord påverkas av tågen och naturen, ridvägar, åkrar mm får förbli det de är idag. Glöm inte att Markims socken med omnejd är en kulturbygd, på världsarvslistan.

Privatperson (154)

Jag tycker precis som väldigt många andra att iden om att förlänga Roslagsbanan till Arlanda är förkastlig!

Om detta förslag går igenom och blir verklighet kommer det leda till förödande konsekvenser, som tex att kopiösa mängder värdefull skog kommer huggas ned och istället ersättas med bostäder vilket gör att gränsen mellan tätort och landsbygd försvinner och landsbygden blir därigenom inte längre existerande. Skogens försvinnande leder även till att redan svårt utsatta djur får det ännu svårare, att viktiga våtmarker och vattendrag upphör att existera, att en levande skog med möjligheter till fridflustliv försvinner, den kulturhistoriska miljön som Markim har förstörts samt att den bild som finns av landskapet kommer förstöras om skogen ersätts med bostäder.

Själva tåget kommer för det första löpa genom gårdar och åkermarker som frodats i generationer vilket då gör att allt de arbete som bedrivits går till spillo. Den hämmar djur och människor från att enkelt och fridfullt kunna röra sig fritt i skogen. Samt att den förstör den miljö som finns i Markim. En miljö som är känd och unik för att vara orörd. Skulle detta förslag gå igenom skulle denna unika plats försvinna och aldrig mer gå att ersätta.

Jag har bott i Markim i hela mitt liv och det är en plats jag håller kär med hela mitt hjärta. Låt inte detta förslag, som inte är lönsamt för någon, förstöra denna unika plats!

~~xxxxx~~, Markimbo som inte vill se någon Roslagsbana utanför sitt köksfönster.

Privatperson (156)

Om och när Roslagsbanan har två spår också förbi Ormsta station, är inte klarlagt i nuläget. Dubbelspår är rimligt med en växande befolkning. Men inte att dras vidare till Arlanda. Dit tar sig kommunens resenärer enkelt och bekvämt till rimlig kostnad med egen bil eller taxi eller bil/tåg via Upplands Väsby. Vad Danderyds och Täbys inställning må vara, ska inte påverka kommunen. En förlängning och utbyggnad till dubbelspår mot Norrtälje är inte bara en återgång till situationen, innan Roslagsbanan hotades av total nedläggning får inte så många år sedan. Länet växer inte bara mot Uppsala-hället utan också mot nordost. - Danderyd, Täby och Vallentuna kanske rent av kan agera gemensamt får att få till stånd flygbussar?

Privatperson (160)

Vallentuna Kommuns plan är att förlängningen av Roslagsbanan mot Arlanda ska passera genom Markim. Markim/Orkesta var för ett antal år sedan på förslag att

hamna på världsarvlistan över kulturhistoriskt intressanta platser, värda att bevaras för framtida generationer. Kommunen har ett stort ansvar vad gäller bevarandet av det kulturhistoriska arvet och bör därför planera för en annan sträckning av Roslagsbanan till Arlanda.

Privatperson (161)

Vallentuna Kommun säger sig värna om kulturhistoriska värden. Detta är INTE förenligt med planeringen av en förlängning av Roslagsbanan via Markim. Det är fullständigt ansvarslöst av kommunen att splittra upp ett landskap som under tusentals år har brukats och därför bör bevaras med tanke på kommande generationer. Detta bör kommunen ta i beaktande när ni beslutar i denna fråga!

Ställningstagande

Roslagsbanan som riksintresse för kommunikationer beaktas i planförslaget. Till bakgrund av Länsstyrelsens yttrande bedöms rikintresset hanterat på en lämplig nivå för det översiktliga perspektivet. Bortsett nedanstående ändringar bedöms Landstingets yttrande som helhet bemött under samråd. **Aspekten vibrationer och att den dimensionerande faktorn för definiering av Roslagsbanans influensområde idag är järnvägens bullerutbredning läggs till under rubrik Riksintressen i kapitel Planförutsättningar – Övergripande intressen. Beskrivning av plankorsningarna tas bort under rubrik Risker och störningar i kapitel Planförutsättningar – Allmänna intressen och ersätts av hänvisning till Trafikförvaltningens säkerhetsåtgärder till år 2021. Plandokumentet har setts över relaterat stringens och förtydligats med ändringar i några rubriker och med hänvisningar från olika rubriker och kapitel. Tidigare hörsammat yttrande om att lägga in en beskrivning om riksintresset under rubrik Planens huvuddrag i kapitel Plan . Användning av mark och vatten har förtydligats med ny underrubrik "Beaktande av Roslagsbanan".**

FÖP:en tar inte ställning till sträckning eller stationsläge utan håller öppet för ett spårreservat som följer det utredningsalternativ som Stockholms län landsting år 2014 beslutade att fördjupa i samband med att förstudien av tvärförbindelse mellan Roslagsbanan och Arlanda godkändes. Vallentuna kommun noterar både positiva och negativa yttranden angående en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. Nyttan av en avgrening lyfts gemensamt av Swedavia, Arlanda regionens kommuner och Stockholm Nordosts kommuner. En nytta ses även till länet och regionens som helhet, men där Stockholms läns Landsting i delar är osäker på genomförbarheten. Stockholm Nordost driver för närvarande vidare utredningen av en avgreningen.

Ett återbyggande av Roslagsbanan till Rimbo lyfts i den kommunövergripande översiktsplanen.

Molnby 1:1, Molnby 1:3, Vallentuna-Bergby 1:1 och Vallentuna-Bergby 1:4 ligger inom FÖP-området. Markims-Lundby 2:1, Markims-Lundby 2:9 ligger utanför för FÖP-området men berörs av utredningen av avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. Som svar till dessa fastighetsägare lämnas följande: Både den strategiska tätortsutvecklingen och reservat för avgreningen av Roslagsbanan kommer kvartsa. Vallentuna kommun avser att hålla möjligheterna öppna för en framtida avgrening, vilket föranleder de upprättade reservaten. Finansieringen av en eventuell avgrening

ingår inte i utredningen. Avsikten med pågående förstudie är att sedan gå vidare med järnvägsplan. **Skrivningar om Spårreservatet har bearbetats och illustration har lagts till under rubrik Spårreservat i kapitel Plan – Användning av mark och vatten.** Den förjupade översiktsplanen förhåller sig till utredningen av Roslagsbanan till Arlanda, men är inte en del av denna. Se vidare Bebyggelse strategiska tätortsutvecklingen och Norra Vallentunan nordväst.

7. Näringsliv och offentlig service

Centerpartiet

Näringsliv och att leva på landsbygden i vår kommun

Vallentuna behöver ett landsbygdsprogram. Centerpartiet vill lägga till det bland kommande dokument som ska kopplas till översiktsplanen. I den vill vi att kommunen utarbetar en strategi för utvecklingen i kommunens landsbygd. Vi vill att Vallentuna kommun har en sammanhållen lands- och stadsutveckling för att utveckla det näringsliv, kvaliteteter, utbud och upplevelser som landsbygden kan erbjuda. Det handlar om utveckling av bebyggelse, kollektivtrafik, service, arbetsplatser och näringsliv som till exempel produktion av mat och energi, turist-, kultur-, fritids- och hästnäring. Vi ser gärna att detta arbete sker i samarbete med medborgarna i vår landsbygd, föreningar, och näringsliv eller i ett inrättat landsbygdsråd.

Även på landsbygden är det viktigt att kunna utveckla sitt företagande. Det kan vara än viktigare för företagare på landsbygden att kunna stå på fler ben för att stärka sin egen konkurrenskraft. Det kan handla om allt från att utveckla sitt jordbruk till att också satsa på turism och upplevelseaktiviteter. Eller att utveckla gröna jobb, som kan bidra till en hållbar utveckling.

Medlemsmöte 2018-01-16, 17 medlemmar Centerpartiet i Vallentuna

Sid 30 – Flera stora fastighetsägare i området är negativa. Lantbrukare måste dessutom betraktas som företagare. Vallentuna kommun är en företagervänlig kommun.

Täby Kommun

Roslagsbanan till Arlanda är en av grundförutsättningarna för ökad tillgänglighet i visionen för Stockholm Nordost. Det finns ett nära samband mellan utvecklingen av kommunikationer och näringslivets förutsättningar och incitament. Den beslutade förlängningen av Roslagsbanan till City via Odenplan och en förlängning till Arlanda är viktiga framtida investeringar som har betydelse för hela nordostsektorns utveckling.

Under samrådet yttrande sig Täby kommun med synpunkt om att det vore önskvärt med förtydliganden om hur näringslivet kan utvecklas med en förbättrad tillgänglighet till Arlanda. Täby ser fortsatt att det är av stor vikt för hela nordostsektorn att Vallentuna i den översiktliga planeringen tydliggör nyttan av Arlandaförgreningen.

Företagarna i Vallentuna

Företagarna ställer sig positiv till de skrivningar som handlar om näringslivet. Innan nya arbetsplatsområden planeras måste infrastrukturen framför allt vägnätet vara löst.

Vi ser mycket positivt på kommunens strävan att få till en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda. Det skulle givetvis få mycket positiva effekter för de flesta i kommunen både företagare och vanliga invånare.

Privatperson (104)

Kommunen bör värna om de företagare och lantbrukare som brukar jorden. Med en utbyggnad av bostadsområden och järnväg kan inte de drabbade lantbrukarna fortsätta sin produktion och viktiga arbete.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Vem vill köpa/äga en bullerstörd, mindre jordbruksfastighet som enligt fÖP riskerar klyvas av en hårt trafikerad väg? Fortsatt djurhållning skulle bli omöjligt. Att bruka markerna skulle vara förenat med allt för stora risker, om det överhuvud taget finns något kvar värt att bruka. För att inte tala om den nedskräpning som vägtrafiken medför, vem ska stå för det arbetet och kostnaden för att röja upp? Hur skulle vi kunna ta oss till och från våra marker på andra sidan vägen? Till allt detta tillkommer oron för vårt uppvärmningssystem, jordvärmeslingorna som sträcker sig tvärs markerna. Och vår vattentäkt i dalen, den enda vattentäkt av alla försök som inte ger ett otjänligt vatten.

Skulle inte Vallentuna vara en småföretagarvänlig kommun?

Privatperson (150)

Sen undrar vi varför inte resurserna istället satsas på bättre skolor och vård.

Privatpersoner (153)

Den Fördjupade översiktsplanen för Norra Vallentuna och Lindholmen förstör för unga företagare, lantbrukare och Vallentunas invånare. Att exploatera så känsliga och värdefulla områden som föreslås i FÖP, istället för att förtäta redan bebyggda regioner, är obetänksamt och hänsynslöst. Förutom områdenas kulturella och miljömässiga värden, skulle genomförandet av dessa planer förstöra för unga entreprenörer i bland annat Markim socken.

Flera fastighetsägare talar om att de skulle bli tvungna att sälja och flytta om planerna fortskrider. Vill vi verkligen driva lokala företagare och fastighetsägare från sin egen mark? Det här signalerar att ansvariga för FÖP:en inte tar någon som helst hänsyn till markägare och lantbrukare, som ju också är några av Vallentunas viktigaste företagare.

Ställningstagande

Både positiva och negativa yttranden kopplat till näringslivet noteras. Vallentuna kommuns ställningstagande är att näringslivet som helhet kommer påverkas positivt med en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda, sätt till både kommunen och regionen. Utvecklingen som helhet kommer skapa goda förutsättningar för den offentliga servicen. **Kopplat till Näringsliv och offentlig service lägg Servicepunkter till som ny rubrik och text i kapitel Plan – Användning av mark och vatten till. Lindholmen utgör en servicepunkt för omkringliggande landsygd.** Synpunkt om landsbygdsprogram hanteras i övrigt i processen av den kommun övergripande Översiktsplan 2040.

Angående näringslivet i kommunerna i nordost och hur industri och näringsliv kan dra nytta av en avgrenad Roslagsbana är ett pågående arbete, där planens strategiska tätortsutveckling kring ett nytt stationsläge utgör en central funktion. Planen har delvis utvecklat ett resonemang som kan förtydligas i samband med kommande detaljplaneprogram.

Den fördjupade översiktsplanen gör avvägningar av olika intressen för att på så sätt hitta en bra helhet inom vilken småföretagandet kan utvecklas. Det innebär i fallet av Foderby 4:1 att ett vägreservat är inlagt som i någon utsträckning kan komma att påverka fastighetens verksamhet. Se vidare i kapitlet kommunikationer.

Se även kapitel Skogs- och jordbruksmark.

8. Sociala aspekter och trygghet

Stockholms läns landsting

Det är positivt att kommunen har lagt till en skrivning om social sammanhållning i regionen kopplat till Roslagsbanans eventuella avgrening. Landstinget vill uppmuntra kommunen att fortsatt ha med sig detta perspektiv i planeringen men ser också att kommunens förhållningssätt kan utvecklas utifrån att en avgrening av Roslagsbanan kanske inte blir av.

Ställningstagande

Noteras och föranleder inga ändringar i plan.

9. Kulturmiljö och landskapsbild

Länsstyrelsen

- Påverkan på intilliggande riksintressen för kulturmiljövården av utpekade väg- och spårreservat bör utredas vidare.

Riksintresse för kulturmiljövården 3 kap. 6 § miljöbalken

En analys över påverkan på riksintressena av de utpekade vägreservaten har utförts. Länsstyrelsen anser dock att detta bör utredas vidare, vilket också understryks i den redovisade miljökonsekvensbeskrivningen. *"Planområdet gränsar till riksintressen för kulturmiljö, och omfattar områden med höga eller mycket höga värden gällande kulturmiljö. Vägreservatet i FÖPområdets västra del påverkar riksintresse för kulturmiljövården och i detta specifika område finns risk för märkbara-stora negativa konsekvenser till följd av riksintressets höga värde och den måttliga påverkan."*

Den föreslagna avgränsningen av Roslagsbanan till Arlanda är en grundläggande planeringsförutsättning för stora delar av planförslaget. En ny järnväg till Arlanda skulle gå igenom områden rika på natur- och kulturmiljövården. Även områden av riksintresse för kulturmiljövård kommer sannolikt att beröras. Då några formella prövningar av genomförbarheten av en ny järnväg till Arlanda ännu inte har genomförts, då underlag för detta saknas, är det i dagsläget osäkert huruvida det föreligger tillräckligt starka skäl för att Länsstyrelsen ska kunna tillstyrka intrång i det rika i natur- och kulturmiljölandskapet.

Kulturnämnden

Den fördjupade översiktsplanen kommer att få konsekvenser för kulturmiljöerna. Vården, samband med mera kommer att försvinna och det är tydligt att påverkan kommer att bli stor. Kulturnämnden anser att utredningar ska genomföras för att reda ut vilka konsekvenser den fördjupade översiktsplanen kommer att få på kulturmiljöerna. Även miljökonsekvensbeskrivningen visar på negativa konsekvenser för kulturmiljöerna.

En av kommunens styrkor ligger i det agrara landskapet och de historiska spår som finns med sin avläsbarhet. Koppling mellan bebyggelse, bebyggelselämningar) gravar, vägsystem och landskapsbild måste lyftas och förtydligas i planen. Avläsbarheten och förståelsen i landskapet försvinner och/eller försvåras om dessa bryts.

Påverkan på landskapsrummen kring Molnby och Mörbytorp kommer att bli påtaglig och få stor negativ påverkan. Vad gäller Molnby, Bergby och Foderby är dessa bebyggelselägen etablerade redan under yngre järnålder. Här finns också koppling till den brukade marken, gravar, vägsystem och dikessystem. Genom exploatering skulle förståelsen för detta landskapsrum gå förlorad. Vad gäller Molnby har ägorna inte skiftats, nya tillägg och förändringar av landskapet och hur det används bör därför övervägas noga. Det vore olyckligt att bryta det stråk av historiskt frälseägd mark som

ännu sträcker sig genom kommunen från Mellösa och Lindö i väster, via Tallhammar, Molnby och Veda vidare mot Lindholmen och norrut mot Långhundraleden.

Om området vid Ubby skulle komma att bebyggas ytterligare är det viktigt att beakta respektavstånd till den ursprungliga bytomten där en av gårdarna i byn fortfarande ligger. Detsamma gäller i viss mån även Storbacken och Nygård.

Hälvägen från Västergården/Östergården upp till Övre Bergby kan påverkas liksom de äldre diken som kan avläsas på kartor från 1600-talet. Vad gäller övre och nedre Bergby har tomterna övergivits successivt men var fortfarande till viss del i bruk in på 19000-talet. Här finns gårdstomter utan så stora sentida störningar då den sentida bebyggelsen är mycket sparsam på Bergby ägor. Det innebär att den historiska strukturen av bebyggelse och markanvändning fortfarande är förhållandevis lätt att förstå.

Lindholmen utgör regionalt intresse för kulturmiljövården. Under 2018 kommer en revidering av kommunens riksintressen att göras, där Lindholmen skulle kunna bli en del av eller utgöra ett eget riksintresse. För att bevara möjligheten att i framtiden förstå Lindholmens geografiskt strategiska läge och samhällshistoriska betydelse så bör tillägg och förändringar i det här landskapet övervägas mycket noga.

Inte heller bör området norr om fotbollsplanen och Gustav Vasaskolan bebyggas ytterligare då höjdryggens naturliga utseende bör bibehållas. Inte heller bör området mellan Lindholmen och Veda gård i söder bebyggas då Veda länge utgjorde så kallad ladugård till Lindholmens gård.

I underlaget understryks att många av områdena har höga kulturhistoriska värden men att exploatering ändå kan motiveras. Detta måste utredas vidare då konsekvenserna riskerar att bli stora. Det måste förtydligas vilka värden som kommer att försvinna men också vilka som kan tillkomma. Det går dock inte att ersätta värden som försvunnit. Barriärer av olika slag har givetvis även de en påverkan i varierande grad och måste utredas ytterligare. Kompensationsåtgärder är inte heller specificerade. Det är också viktigt att understryka att åtgärder utanför de i den fördjupade översiktsplanen utpekade fyra områdena mycket väl kan komma att påverka kulturmiljöer utanför, exempelvis området kring Granbyhällen och området nedanför idrottsanläggningen i Lindholmen.

I den fördjupade översiktsplanen står att det skapas tillgänglighet till natur- och kulturmiljöerna. Denna tillgänglighet bör förtydligas. Konsekvenserna för tvärförbindelser samt förlängning av vägar kan komma att blir stora för kulturmiljöerna beroende på dragning. Det finns stora värden förknippade med tätortsnära jordbruksmark varför behov och hänsyn till den verksamheten av flera skäl bör respekteras.

Vallentuna hembygdsförening

I samrådshandlingen på sidan 11 berörs mycket kortfattat under ruriken "Strategiska områden" (!) området söder om Molnby gård, väster om Roslagsbanan. Det sägs där att området "på lång sikt" skall bebyggas med bostäder, beroende av om och när en

förlängning av järnvägen till Arlande byggs. Ingenstans, vare sig i text eller kartbilder, framgår att det här är fråga om ett mycket värdefullt kulturlandskap, som borde undantas från all framtida exploatering. Områdets historiska och estetiska värden kan inte rimligen varit okända för planförfattarna. Vallentuna hembygdsförening har nämligen så sent som 2017-02-26 påpekat just detta i sitt remissyttrande. Vi hade dessutom i samrådsyttrande 2009-03-04 över Översiktsplan Vallentuna 2010—2030 utförligt lyft fram dessa värden. Jag citerar ur denna vår skrivelse:

“Det här beskrivna landskapsrummet har alltså ett stort historiskt värde. Fornlämningarna visar att det är fråga om den äldsta bygden i hela Vallentuna socken med odlingskontinuitet sedan yngre bronsålder, d v s sedan minst 2500 år.

Hela området, i synnerhet det öppna landskapet söder om Molnby, har utomordentligt höga landskapsestetiska värden, något som var och en som tar sig dit kan konstatera. Det är med bestörtning vi i hembygdsföreningen finner att man i Översiktsplanen tänker sig att exploatera nästan hela detta historiska kulturlandskap för bostadsbebyggelse. Området är en viktig del av vårt kulturarv, som ju inte bara utgörs av enskilda gravfält och gamla bytomter utan av helheten, den historiska miljön. Ett förhållande som förhöjer områdets värde är att det ligger förhållandevis nära Vallentuna tätort och därför är ett viktigt rekreationsområde som lätt kan nås, i synnerhet för de boende i Snapptuna, Ormsta, Väster- och Östergården och Ekeby. Det är just närheten till det uppländska kulturlandskapet som uppskattas av många boende i Vallentuna och som ger vår kommun en fördel framför hårdexploaterade förortskommuner som Täby och Sollentuna.”

På sidan 15 i samrådshandlingen presenteras en planerad tvärförbindelse från Lindholmsvägen västerut tvärs över området. Här ser man att planförfattarna är medvetna om att det är en kulturmiljö, som den planerade vägen kommer i konflikt med. Men det som nämns som negativa konsekvenser är att “grönkorridoren” i nord-sydlig riktning skärs av, liksom också “viktiga samband för friluftslivet”.

Den planerade tvärförbindelsen är på kartan dragen så, att den går genom sänkan mellan höjderna som hyser bebyggelselämningarna efter Övre respektive Nedre Bergby med deras intilliggande gravfält och mellanliggande halv väg. Bergby är överhuvudtaget inte omnämnt i planen, och gårdslägena är inte inritade på en karta (s. 36) som uppges visa bl a ursprungliga gårdslägena.

I ett stycke på sidan 27 sägs i diffusa ordalag att man vid detaljplaneläggning ska överväga en övergripande utredning av kulturmiljön och landskapsbilden i området Norra Vallentuna, vilken ska integreras med en naturvärdesinventering och “särskilt behandla de kulturvärden som inte är fasta fornlämningar och som kan integreras i bebyggelseutvecklingen”.

Här måste man fråga sig varför en sådan utredning skulle behövas, eftersom all relevant kunskap om kulturmiljön redan finns för handen. I samrådshandlingen ägnas stort utrymme åt kommunikationer med t ex olika tänkbara alternativ för sträckning av tvärförbindelsen. Även områden med höga naturvärden och gröna “kilar” och korridorer behandlas tämligen utförligt. Kulturvärdena och

landskapsbilden behandlas i kontrast däremot nästan inte alls. Det är som om man avsiktligt velat förtiga dessa värden, vilka vi lyft fram i de ovan nämnda skrivelserna.

Mot denna nedslående bakgrund känner jag mig föranlåten att på nästa styrelsemöte väcka frågan om det i framtiden kan vara meningsfullt för föreningens styrelse att ägna tid och energi åt att utarbeta remissyttranden i planärenden som skickas ut från samhällsbyggnadsnämnden. Det har visat sig vara fåfång ansträngning, enär det sällan lett till justering av föreslagna planer med hänvisning till kulturhistoriska värden.

Markims hembygdsförening

I Samrådsredogörelsen ges kommentaren till vårt yttrande att "den påverkan en avgrensning av Roslagsbanan får på kulturmiljön kommer att bedrivas inom dess utredning och inte inom FÖP Norra Vallentuna och Lindholmen". Vi anser att detta är en orimlig ståndpunkt då tillräcklig kunskap om konsekvenserna måste inhämtas före beslut kring planer av denna dignitet. En parameter som t ex inte berörs i FÖP är hur utbyggnaden är tänkt att genomföras; enkelspår med begränsad kapacitet eller dubbelspår med högre trafikkapacitet men som samtidigt skulle medföra betydligt större ingrepp i kultur- och jordbruksbygd. Inte heller tas någon hänsyn till konsekvenserna för bygden av de ingrepp som krävs för att tillhandahålla infrastrukturen för projekt av denna omfattning, med system av tillfartsvägar för tung trafik, byggdepåer osv. Då FÖP till stora delar förutsätter förverkligandet av Arlandaförgreningen, anser vi definitivt inte att själva frågan om dess vara eller inte vara, eller dess eventuella utformning, kan lämnas till framtida utredningar. Det förefaller som att en antagen FÖP innebär att frågan om Arlandabanans vara eller icke vara redan är överspelad och att det alltså innebär att inga alternativa transportlösningar söks. Därför är det vår bestämda uppfattning att även denna kärnfråga måste hanteras i FÖP.

I kommunens kommentar påpekas även nogsamt att riksintresset Markim-Orkesta K74 ligger utanför planområdet. Det må så vara, men eftersom dessa storskaliga byggprojekt av både bostäder, järnväg och tillfartsvägar planeras att genomdrivas i dess omedelbara närhet finns överhängande risk att även själva kärnområdet förorsakas obotliga skador. Om det omgivande landskapet kraftigt förändras till följd av ändrad infrastruktur, tunga transporter, byggdepåer och förändrad användning förlorar även själva K74 sitt sammanhang.

- Vi uppmanar bestämt kommunen att värna sina kulturmiljöer. Detta gynnar besöksnäringen, ger kommuninnevanorna goda rekreativmöjligheter och bevarar miljöerna till framtida generationer.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Det framhålls i kulturprogram för Vallentuna att det är viktigt att behålla den lantliga prägel, var skulle då den lantliga prägel finnas? Hur långt från centrala Vallentuna är rimligt för er?

Privatperson (125)

Ett aktivt lantbruk innebär att kulturlandskapet vårdas och att närproducerad mat tillhandahålls.

Värna sina kulturmiljöer. markim-Orkesta K74. Riksintresse

<https://www.vallentuna.se/sv/kulturmiljowebben/Riksintressen/Markim--Orkesta-K74/> Samt vad som gäller:

<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM#K3P6>

Privatperson (138)

Allt detta fina prat om att på upp Markim på världsarvslistan pga gårdarna från järnåldern, var tydligen bara tomt snack från kommunens sida, ansökan drogs ju lämpligen tillbaka eftersom den hade varit i vägen från roslagsbanans förlängning.

Privatperson (141)

”Stora delar av socknen utgör riksintresse för kulturmiljövården. Riksintressen ska enligt miljöbalken 3 kap 6 § skyddas från påtaglig skada. Området kring Markims medeltida kyrka är sedan 1969 avsatt till skydd för landskapsbilden enligt § 19 i fd naturvårdslagen. Det innebär att området är belagt med nybyggnadsförbud. Nämda förordnande skall enligt 9 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken anses meddelat med stöd av motsvarande bestämmelser i miljöbalken (1998:808). I biotopskyddsförordningen (7 kap 11§) föreskrivs förbud mot borttagande av småbiotoper i landskapet såsom t.ex. öppna diken, alléer och åkerholmar.

Eftersom det är den överblickbara helheten, den agrara särprägelns samt exceptionella förhistoriska lämningar som utgör det starkaste kulturhistoriska värdet i Markim är det mycket viktigt att det småskaliga jordbruket med djurhållning (nöt och får) och odling (av spannmål eller annan lågväxande gröda) i möjligaste mån uppmärksammas och gynnas. För att det höga kulturhistoriska värdet som bottnar i den visuella upplevelsen av helheten ska bibehållas på sikt måste eventuella avstyckningar (nya fastigheter), nya byggnader och tillbyggnader placeras och utformas med eftertanke och stor hänsyn till rådande bebyggelsemönster och landskapsbilden (PBL 3 kap 1 §). I Markims socken är det framför allt viktigt att inte minska eller förstöra möjligheterna att använda landskapets hävdvunna kvaliteter som levande historiebok varför förhållningssättet gentemot ny bebyggelse utan direkt anknytning till aktiv jordbruksdrift bör vara mycket restriktiv. Då äldre ekonomibygnader är särskilt hotade - eftersom små jordbruk läggs ned och slås samman till större enheter - bör dessa uppmärksammas särskilt. För förståelsen av landskapet och helheten är det viktigt att ekonomibygnaderna bevaras. Att de används innebär ofta att de underhålls. Men förståelsen av dess funktion är också viktig för förståelsen av områdets historia varför eventuell omvandling till bostäder bör behandlas med försiktighet.

Lämpligheten av placering och utformning av byggnader med avseende på kulturvårderna (enl PBL 3 kap 1 §) i Markims socken bör i första hand prövas mot

möjligheterna till fortsatt småskaligt jordbruk (ej i första hand hästverksamhet enbart som fritidsintresse) och möjligheten att visuellt tillgodogöra sig uppfattningen och förståelsen av landskapsstrukturer med lång kontinuitet såsom bebyggelselägen, vägnät, ägo gränser (diken), olika markslag och småbiotoper (åkerholmar, odlingsrösen, etc). Det är särskilt viktigt att beakta risken för fragmentering av jordbrukslandskapet och att tillkommande bebyggelse och andra anläggningar ges en skala som inte förstör möjligheterna att förstå och tillgodogöra sig kunskap".

Privatperson (147)

Ni hävdar att ni "har tydliga ambitioner att lyfta och värna om kulturmiljö och landskapsbild", men i praktiken visar ni ingen sådan ambition alls. 2) Markims Husby med omnejd har den äldsta dokumenterade historiken i hela Uppland. Dokumentationen går tillbaka ända till slutet på 90 talet. Därtill finns ett enormt kultur arv från vikingatiden ännu inte uppgrävda. Runstenar och hållristningar berättar om livet då, och allt bevaras av människor som specialiserat sig på bevarande av gamla stenar. De kommer och konserverar runorna en gång per år. Kultur historian är så gedigen och värdefull att Länsstyrelsen kulturmärkt hela Markims bygden. Markägarna här är mycket måna om att bevara kultur arvet och gör allt för att så ska ske även i framtiden. 3) Men visst, jag vet att kommunstyrelsen anser att infrastruktur går före kultur och djurliv.

Ställningstagande

Att påverkan på riksintresse K77 Vada-Össeby-Garn och K71 Skälhamravägen ska utredas när vägreservaten studeras vidare har lagts till under rubrik Vägreservat i kapitel Plan – Användning av mark och vatten.

Att framtida utredningar kommer göras vid behov lyfts i plan och ett förtydligande gjordes efter samråd sätt till kulturmiljö som resurs. Bedömningen har varit att det är motiverat att delar av landskapsbilden kommer övergå i Stadsbild. Landskapsbilden är kopplad till jordbruksmarken, vilken även behandlas under kapitel skogs- och jordbruksmark. En ändring gjordes kopplat till lokala grönstrukturen kring Ubby gård under samrådet, **ställningstagande under granskning är att den lokala grönstrukturen återgår till samma utformning som i samrådshandlingen och att det istället läggs en formulering om att respektavstånd ska beaktas till Ubby gård under rubrik Kulturmiljö i kapitel Plan- Användning av mark och vatten.** Se även kapitel Bebyggelse i Norra Vallentuna i utlåtandet. **I planen läggs en kort beskrivning in om pågående översyn av riksintresse för kulturmiljö under rubrik Kulturmiljö och landskapsbild i kapitel Planförutsättningar - allmänna intressen.**

Ett mindre förtydligande i text görs om ursprungliga gårdslägen, med namn i kartan för nedre och övre Bergby under rubrik Kulturmiljö och landskapsbild i kapitel Planförutsättningar - allmänna intressen. Området är i planen utpekat som del av den övergripande grönstrukturen "1. En bred korridor väster om Roslagsbanan från Västanberga till Lindholmen". Om utbyggnaden av

Tvärförbindelsen mellan Norra Vallentuna Nordväst och Arningevägens förlängning blir aktuell kommer kulturmiljön runt övre och nedre Bergby vara en aspekt som utreds. Ett eventuellt brytande av den övergripande grönstrukturen ”1. En bred korridor väster om Roslagsbanan från Västanberga till Lindholmen omnämns till följd av påverkan på den övergripande strukturen, vilket är del av den översiktliga planeringens fokus.

Kulturmiljö och Landskapsbild relaterat området söder om Molnby gård och väster om Roslagsbanan finns beskrivet som del av Norra Vallentuna under rubriken Kulturmiljö och landskapsbild i kapitel Planförutsättningar- Allmänna intressen. Planförslaget innehåller för den översiktliga planeringen ingående förhållningssätt till kulturmiljön, det sker relaterat behovet av att utveckla bebyggelse i det kollektivtrafiknära läget. Bedömningen har varit att det är motiverat att delar av landskapsbildens kommer övergå i Stadsbild.

Den påverkan en avgrening av Roslagsbanan får på kulturmiljö kommer att bedrivas inom dess utredning och inte inom FÖP Norra Vallentuna och Lindholmen. Yttrandet från Markim hembygdsförening och flera privatpersoner fokuserar i stora delar på avgrening av Roslagsbanan och riksintresse Markim-Orkesta K74. Markim Socken (Markim-Husby) kommer som en geografisk del i FÖP Norra Vallentuna och Lindholmen beröras av den strategiska tätortsutvecklingen kring ett eventuellt nytt stationsläge. I ett kommande detaljplaneprogram för en sådan utveckling kommer kulturmiljön beaktas. Viktigt att notera är att riksintresset Markim – Orkesta K74 i dag inte går in i planområdet.

Ett antagande av FÖP innebär inte att frågan om en avgrening av Roslagsbanan är avgjord. FÖP utgör en del av den viljeriktning kommunen har tillsammans inom de regionala samarbetena Stockholm Nordost och Arlandaregionen.

Ett sammanfattande svar till yttranden om kulturmiljö och landskapsbild. I de platsspecifika förutsättningar som finns för kulturmiljön ingår samhällets nutida och framtida behov sätt till en rad olika intressen. I planens avvägning att låta tätorten växa norr ut kommer delar av landskapsbildens övergå i stadsbild, likaså kommer var landsbygden börjar förskjutas. Det utesluter inte att kulturmiljön kan användas som resurs från dessa platsspecifika förutsättningar. Exakt hur kommer att få utredas i kommande program och detaljplaner.

Övriga synpunkter bedöms redan utvecklade i lämplig utsträckning i planen.

10. Bebyggelse i Lindholmen

Privatperson (159)

I fördjupade översiktsplanen för Lindholmen vill jag understryka den viktiga funktion som skogspartiet runt kraftledningsgatan (som går från Molnby bort till Granby) har som en del i strövområdet för skogen. I nuvarande planförslag ingår att bebygga därikring i området nordväst om Klövervägen/Skogskullavägen. Den delen behövs som en grön transport ut i skogen, för innevånare i södra Lindholmen. Åkermarken söder om Näckrosvägen samt söder om Skogskullavägen fyller inte samma skogsströvbetydelse och kan bebyggas utan påverkan på fritidsliv i skog och mark.

Privatperson (162)

Varför valde vi att köpa ett hus i Mörbytorp? Jo, för att vi uppskattar känslan av att bo på landet, av att ha åkrar och ängar runt omkring och ha grannar lagom nära för att känna en trevlig gemenskap, men samtidigt tillräckligt långt ifrån för att vi inte ska bo "på varandra". För att vi älskar att ha naturen in på knuten. För att vi tycker att det är trevligt att ha ett stall som en av de närmaste grannarna och för att vi faktiskt tycker om när grannens barn åker fyrhjuling eller skoter på åkern bakom vårt hus. Och för att vi just i Mörbytorp kan få allt detta och ändå ha en rimlig möjlighet att pendla till ett jobb inne i Stockholm. Om vi hade velat bo i ett tätbebyggt område så finns det gott om såna att välja på. Så nu vädjar jag till er om att låta oss få behålla vår lantliga idyll. Det finns så många andra områden där man kan bygga utan att förstöra lika mycket för de som redan bor där, vad händer till exempel med planerna på att bygga på åkern längs med vägen genom Lindholmen?

Ställningstagande

Vägar ut i den fördjupade översiktsplanens lokala grönstruktur kommer studeras inom ramen för de enskilda detaljplanerna.

Planens tanke är att låta Mörbytorp vara en del av utvecklandet av Lindholmen men med större tomtstorlekar för att behålla en lantlig karaktär. I föreslagen utveckling ingår tanken om att i framtiden kunna erbjuda kommunalt vatten och avlopp. För att kunna erbjuda det så behöver troligen gällande detaljplan ändras. Den fördjupade översiktsplanen föreslår tydliga grönsläpp gentemot centrala Lindholmen. Den fördjupade översiktsplanen pekar ut central mark som även finns med i den så kallade bostadsbyggnadsprognosen där det går att följa kommunens beräknade starter av detaljplaner.

Synpunkter föranleder inga förändringar i plan.

11. Bebyggelse i Norra Vallentuna

Kulturnämnden

Om området vid Ubby skulle komma att bebyggas ytterligare är det viktigt att beakta respektavstånd till den ursprungliga bytomten där en av gårdarna i byn fortfarande ligger.

Fastighetsägare Ubby 1:8, 1:13 och 1:15 (106)

Som boende på Ubby 1:54 och ombud för min mor, ägare av fastigheterna Ubby 1:8, 1:13 och 1:15. Måste vi reservera oss starkt för att hänsyn tagits till begäran från Ubby Gärd, Ubby 1:39 gällande utökning av grönområdena väster om den fastigheten. Det begränsar vår exploatering samt nyttjande av den mark vi äger där. Vari ligger det stora historiska värdet som ni hänvisar till gällande Ubby 1:39? Se över den begäran igen som gjordes vid den första granskningen så kan ni se att ägaren till fastigheten Ubby 1:39 gärna ser att det byggs på egenägd mark Ubby 1:10 men har synpunkter på marken intill som man inte äger.

Fastighetsägare Molnby 4:1 (122)

Min synpunkt på ovanstående granskningshandling är att fastigheten Molnby 4:1 inte ska planeras som ett grönområde utan som fastighet för upprättelse av småhus

längs Molnbyvägen. Fastighetens läge, längs Molnbyvägen med närhet till kommunikationer i form av Roslagsbanan och befintlig VA-ledning, gör fastigheten lämplig för byggnation av småhus. En sådan byggnation bidrar även till en naturlig förtätning av bebyggelsen längs Molnbyvägen samt bidrar till ett upprätthållande av den lantliga miljön i området.

Eftersom avstånd till andra planerade bostadsområden är så pass stora, påverkas inte den planerade buffertzonen nämnvärt (enligt område 2 eller 3, sidan 26, FÖP, Norra Vallentuna och Lindholmen).

Under våren 2012 fick jag som fastighetsägare ett positivt muntligt förhandsbesked för upprättelse av småhus på fastigheten. Det positiva förhandsbeskedet lämnades av tjänsteman på Vallentuna kommuns byggnadsnämnd.

Eftersom förhandsbeskedet för bebyggelse var positivt lämnades fastigheten till försäljning och ett kontrakt upprättades med köpare den 31/8 2012.

När köparen under hösten ansökte om bygglov för upprättande av småhus avslogs ansökan till trots det positiva förhandsbeskedet. Eftersom köparen av fastigheten fick avslag hävdes försäljningen. Motiveringen till avslaget var att en översiktsplan för området skulle upprättas före 2018.

I samband med detta lovade dåvarande chef för byggnadsnämnden på Vallentuna kommun att jag skulle få bygglov för fastigheten när översiktsplanen var upprättad,

samt att jag under 2018 skulle kunna bebygga fastigheten.

Med anledning av detta anser jag att fastigheten inte bör planeras som grönområde utan istället som en del av bebyggelsen längs Molnbyvägen.

Naturskyddsföreningen i Vallentuna

Det är från miljösynpunkt visserligen lovvärt att lokalisera bostadsbyggande till närheten av Roslagsbanan men en så omfattande utbyggnad i Molnby som föreslås i planen anser vi inte går att förena med bevarande av områdets värden och karaktär. En eventuell utbyggnad anser vi bör minskas och begränsas till områdets östra delar närmast Lindholmsvägen med bibehållande av spridningskorridor mellan de gröna kilarna.

Ställningstagande

Som svar till Kulturnämnden och Fastighetsägare Ubby 1:8, 1:13 och 1:15, samt även fastighetsägare Ubby gård relaterat yttrande under samråd:

Kulturnämnden lyfter ett värde som behöver beaktas i samband med prövning av bebyggelse. Det kommer göras bäst i samband med den enskilda prövningen. **Det slutliga ställningstagandet blir därför att grönstrukturen under rubrik Lokal grön- och blåstruktur i kapitel Plan – Användning av mark och vatten i anslutning till Ubby gård återgår till samma utformning som i samrådshandlingen och att det istället läggs en formulering om att respektavstånd ska beaktas till Ubby gård under rubrik Kulturmiljö i samma kapitel.**

Som svar till Fastighetsägare Molnby 4:1:

Samhällsbyggnadsförvaltningen gör samma bedömning som fastighetsägaren. **Fastigheten tas bort ur grönstrukturen i kartan tillhörande rubrik Lokal grön- och blåstruktur i kapitel Plan – Användning av mark och vatten och inkluderas i utbyggnadsområdet 2 längst Molnbyvägen.**

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar inte Naturskyddsföreningens bedömning och vidhåller de avvägningar som gjorts i plan med hänvisning till den lokala grönstruktur som utarbetas i Molnby/Ubby.

12. Bebyggelse

Strategiskätörtorsutvecklingen och Norra Vallentuna nordväst

Medlemsmöte 2018-01-16, 17 medlemmar Centerpartiet i Vallentuna

Centerpartiets medlemsmöte vill inte detaljplanlägga området Norra Vallentuna. VI är för en stark äganderätt (inte planlägga mot markägarnas vilja). Markägarnas frustration är så stor att de sökt rättshjälp i frågan. Centerpartiets medlemsmöte stöttar äganderätten och är emot planläggning på jordbruksmark och högproducerande skogsarealer. Vi är i stället i klartext mot detaljplanläggning av område åtta i FÖP, Norra Vallentuna och Lindholmen

Skogarna inom område åtta är dessutom ett värdefullt strövområde och rekreationsområde för kommunens innevånare.

- Stryk samtliga stycken om detaljplanläggning av Norra Vallentuna, område åtta. Föreslå en förtätning av övriga områden och i stället planlägga på kommunens egen mark och se över eventuella nya expansionsytor för bostäder på dessa. Redaktionella strykningar och tillägg i enlighet med ovanstående.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Begär härmed att vår fastighet, FODERBY 1:4, samt dalgången uppströms och nedströms fastigheten, utpekas som grönområde i FÖP och undantas från alla typer av reservatsbestämmelser, för att senare undantas om detaljplan läggs.

I FÖP anges att "Ett detaljplaneprogram som inkluderar en strukturskiss bör tas fram för Norra Vallentuna Nordväst. Ett sådant program bör finnas framtaget så att delar av Norra Vallentuna Nordväst kan planläggas och byggas ut även om definitivt beslut om en avgrening av Roslagsbanan mot Arlanda dröjer " För mig innebär det att en utbyggnad i NV inte är avhängigt en förlängning av roslagsbanan till Arlanda utan finns med i planerna oavsett. Jag har varit på flera samråd där man ihärdigt framhållit gång på gång att väg och utbyggnad i nord och nordvästra Vallentuna bara kommer att tas i anspråk om roslagsbanans utbyggnad mot Arlanda blir av. Kanske är det det därför det kallas "strategiskt utbyggnadsområde".

LRF Konsult (126)

Jag företräder ~~xxxxx~~ som äger fastigheterna Molnby 1:1, Molnby 1:3 och Vallentuna-Bergby 1:1, ~~xxxxx~~ och ~~xxxxx~~ som äger Vallentuna- Bergby 1:4, ~~xxxxx~~ som äger Markims-Lundby 2:1, ~~xxxxxxx~~ som äger Markims-Lundby 2:9 samt ~~xxxxxx~~ och ~~xxxxxxx~~ som äger Markims-Lundby 5:1. Samtliga nämnda fastigheter ligger inom det område som kommunen avser att lägga ut som reservat för järnväg med ny station för planerad ny sträckning av järnväg till Arlanda, se bifogad fastighetkarta, bilaga 1 och plankarta, bilaga 2. Mina huvudmän har med anledning av

detta följande synpunkter på förslaget till fördjupad översiktsplan. Fullmakter bifogas, bilaga 3.

Yrkanden

Den fördjupade översiktsplanen ska inte lägga ut markreservat för järnväg med ny station för planerad sträckning av järnväg till Arlanda. Förslaget om strategiskt område för bostäder och ny bebyggelse som bygger på avgreningen till Arlanda ska också tas bort ur planen.

Vallentuna kommun ska avvakta ytterligare utredning av förslagets ekonomiska förutsättningar för att genomföras och dess ekonomiska konsekvenser innan den fördjupade översiktsplanen rörande eventuell avgrening till Arlanda och anslutande bebyggelse beslutas.

Skäl för yrkanden

Berörda jordbrukare och fastighetsägare motsätter sig planen om föreslagen avgrening till Arlanda och bebyggelsen i anslutning till denna.

Enligt kommunen är avgreningen av Roslagsbanan till Arlanda en grundläggande förutsättning för att stora delar av planens intentioner ska kunna förverkligas, se Föps 30. Kommunen uttalar också att en god dialog med fastighetsägare och exploatörer är grundläggande eftersom planen till stor del berör mark som är privatägd. I denna dialog bör kommunen ta till sig vad fastighetsägarna säger. I detta fall vill fastighetsägarna att kommunen utreder sina möjligheter att kunna genomföra en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda innan stora markområden som ägs av mina huvudmän reserveras för detta ändamål. Vidare bör inte bostadsbebyggelse läggas ut på markområden där fastighetsägarna vill fortsätta med sina jordbruksverksamheter och där de alltså inte är intresserade av att bygga ut med bostäder.

Det är avslutningsvis oacceptabelt att kommunen på obestämd tid lägger en död hand över stora delar av mina huvudmäns fastigheter. Om planen antas kommer den sannolikt att inskränka äganderätten till fastigheterna under mycket lång tid framöver, utan att planen om en avgrening lär kunna bli verklighet. I Föpen (s. 30) sägs att "om ett definitivt beslut om avgrening av Roslagsbanan dröjer mycket länge bör kommunfullmäktige en gång per mandatperiod pröva de delar av planen som är avhängig avgreningen." Mina huvudmän anser att ett så pass osäkert förslag som samtidigt innebär stor inskränkning på deras markanvändning inte får antas.

Privatperson (128)

Vill här med inkomma med mina synpunkter gällande den fördjupade översiktsplanen för Markim socken.

Jag är helt emot planerna som presenterats! Jag tycker inte att detta låter som en positiv utveckling för området!

Privatperson (129)

Jag är emot planerna som presenterats för Markim socken.

Privatperson (133)

Gällande den fördjupade översiktsplanen för Markim socken är jag helt emot planerna som presenterats!

Jag tycker inte att detta låter som en positiv utveckling för området!

Privatperson (135)

Jag heter ~~xxxxxxxx~~ bor i Markim.

Jag vill inte att man bygger en järnväg till Arlanda. Som kommer att gå genom Markim. Och tillhörande bostadsområden.

Fastighetsägare Foderby 2:5 (137)

Som ägare till fastighet Foderby 2:5 kommer vi bli berörda av framtida exploatering av Norra Vallentuna Nordväst. Vi vill upplysa om att vi har hästar på gården och att vi kommer fortsätta med det. Vi vill vara delaktiga i planprocessen gällande området närmast oss och få löpande information om fortskridandet av planarbetet.

Privatperson (138)

Roslagsbanans föreslagna förlängning till Arlanda och FÖP kommer att förstöra viktiga skogar och bondgårdar i Markim.

Privatpersoner (142)

Vi som skrivit under dessa synpunkter har full förståelse för att bostäder behövs, men vi är mycket kritiska till valet av de områden ni vill exploatera. Detta gäller i synnerhet området kallat "Strategisk tätortsutveckling" där ni vill ta mycket värdefull skogsmark i anspråk.

Privatperson (147)

Boende Markim. Jag har blivit informerad om den fördjupade översiktsplanen om exploatering av Markim. Jag har även tagit del av den miljökonsekvensbeskrivning som gjorts och inser att Ni inte tagit hänsyn till ett antal aspekter. 1) den skog ni önskar kalhygge är ovärderlig för det djurliv som bor där.

Privatperson (149)

Jag å min fam vill verkligen INTE ha nån järnväg eller bebyggelse genom markim socken.

Privatpersoner (153)

Att skogen i FÖP:en kallad "Strategisk tätortsutveckling" skulle försvinna vore dessutom en enorm förlust då den idag används flitigt som rekreationsområde. Inte bara folk i Markim, utan människor från andra delar av Vallentuna samt hela Stockholms län besöker den regelbundet.

Privatperson (158)

Mitt bostadsområde Västergården byggdes för människor som vill leva närmare naturen, vilket hittills har varit möjligt med 4H-gården, Foderby hästgård, jordbruket nedanför Västanberghöjden samt skogsmarker i vår omedelbara närhet som kompenserar för att våra hus ligger tätt och har mycket små tomter. Det fantastiska är just att vi dels har gemenskapen där vår samfällighet ansvarar för sophämtning, belysning, vatten och avlopp, Internetanslutning och TV, att vi har buss och tåg på gångavstånd men att vi samtidigt på två minuter kan vara ute på landsbygden.

Översiktsplanen föreslår att all jordbruksmark utom 4H-gården samt på sikt även skogsområdena bebyggs med 800-1100 bostäder. Som Länsstyrelsen kritiserar i sitt yttrande innebär det bl.a. att i princip all (brukad!) jordbruksmark i vår närhet försvinner (jfr. Sammanställning av yttranden). De "lokala grönstrukturerna" som är alldeles för smala för att vara till glädje för djurlivet består till stor del av områden som är alltför kuperade för att kunna användas för fritidsändamål. Dessa små gröna kilar är inte vad som menas med naturområden och deras storlek kritiserar också av Skogsstyrelsen i deras yttrande (jfr. Sammanställning av yttranden). Att sedan alla de upp till 5-6000 personer ska bo i Väster- och Östergården, Nyby och de planerade nya områdena ska dela på dessa alldeles för små grönområden talar för förslaget kvaliteten.

Ställningstagande

Den fördjupade översiktsplanen förhåller sig till en avgrening av Roslagsbanan och avser att bidra till regionens samlade behov av fler bostäder, Vallentuna kommun ser här en möjlighet att utvecklas sin centrala tätort. Norra Vallentuna nordväst kan byggas ut oavsett Roslagsbanans avgrening och det är den strategiska tätortsutvecklingen kring ett eventuellt nytt stationsläge som är helt beroende. Vid en full utbyggnad kommer dessa två områden funktionellt sitta samman.

Norra Vallentuna Nordväst kommer att ta jordbruksmark i anspråk och den Strategiska tätortsutvecklingen kommer ta skogsmark i anspråk, angående ställningstagandet hänvisas till kapitel Skogs- och jordbruksmark. Vilken typ av bebyggelse, samt bevarande av delar av landskap och gröna stråk kommer att utredas i samband med de detaljplaneprogram som kommer upprättas. När det gäller Natur, rekreation och friluftsliv så hänvisas till motsvarande kapitel.

Ett klargörande, Molnby 1:1 och Vallentuna-Bergby 1:1 ligger inom reservat för en avgrening av Roslagsbanan och den strategiska tätortsutvecklingen. Övriga fastigheter berörs endast av reservat för en avgrening av Roslagsbanan. För att se LRF:s

konsultens kartillustration se vidare tidigare publicerad sammanställning av granskningsyttrandena.

Angående dialog med fastighetsägare så utgör en antagen fördjupad översiktsplan en plattform för fortsatt dialog. Då genomförandet för planen är bedömt till 2035 så kan flera omständigheter förändras både när det gäller de enskilda fastighetsägare och övergripande omständigheter som påverkar kommunen viljeriktning. Det är också därför planens aktualitet ska prövas under varje mandatperiod.

Foderby 1:4 ingår i delar i det som är utpekad som Norra Vallentuna Nordväst och Molnby 1:1 och Vallentuna-Bergby 1:1 ingår i delar det som är utpekad som strategiska tätortsutvecklingen, vilket även kommer ske fortsättningsvis. Det är nutida eller framtida fastighetsägaren som avgör om fastigheterna ska ingå i kommande detaljplanering, vilket på så sätt påverkar vad av planens intentioner som genomförs.

Tillbakgrund av att inget defintivt beslut om avgreningen inte är beslutat läggs följande text till under rubriken Strategiska områden i kapitel Plan – Användning av mark och vatten: Tills beslut om avgreningen är taget ska reservatet för den strategiska tätorten i största möjliga utsträckning inte utgöra ett hinder för pågående markanvändning, för det ska vara möjligt krävs löpande dialog med berörda markägare.

Svar till övriga privatpersoner som inte behandlats enligt ovan:

Den fördjupade översiktsplanen är inte en plan för Markim-Socken, planen går in i en relativt mindre del i de södra delarna av Socknen.

Foderby 2:5, Västergården och övriga områden och fastigheter som ligger i anslutning till Norra Vallentuna nordväst eller den strategiska tätortsutvecklingen kommer kontaktas i samband med att detaljplaneprogram upprättas, de kommer då vara sakägare. I övrigt noteras yttrandena, som i övervägande del är negativ till föreslagen bebyggelse utveckling.

13. Mark och vatten

Länsstyrelsen

- Kommunen har inte inkluderat en rimlig bedömning av planens påverkan på möjligheten att följa miljö kvalitetsnormer MKN.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har efter synpunkter under samrådet lagt till en beskrivning av vattenförekomsterna i kapitlet Mark och vatten och tillhörande karta med miljö kvalitetsnormerna (MKN), angivna i färger för hela kommunen. Miljöproblem beskrivs för de största vattensystem. Länsstyrelsen bedömer att denna information inte avgränsats till just den fördjupning som Vallentuna beskriver i övriga delar av dokumentet. Det är just de av projektet berörda vatten som bör vara i fokus. De stora förändringarna i användningen av marken inom planområdet kommer troligen att medföra väsentliga effekter på vattenförekomsterna och övriga vatten. Att kommunen skjuter dagvattenutredningsbehovet framför sig till planprogramskede omöjliggör att från den fördjupade översiktsplanen, kunna utläsa risken för att MKN inte kan följas på grund av den storskaliga markplaneringen som planen innebär. Kommunen har inte inkluderat en rimlig bedömning av planens påverkan på möjligheten att följa MKN.

Länsstyrelsen anser fortsatt att det saknas en beskrivning av behovet av gemensamma dagvattenlösningar och på vilka platser de kan anläggas.

Utpekade strategiska utvecklingsområden innehåller småskaliga vattenområden med en våtmarkskaraktär. Följden av det kan bli ökade problem med översvämningar och föroreningar i nedströms belägna vattenförekomster. Då den fördjupade översiktsplanen inte redovisar en översiktlig dagvattenhanteringsplan för planområdet finns det risk för att exploateringen kommer att leda till problem med översvämningar och svårigheter att följa MKN.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Vallentuna kommun: Infartsväg i väst till Norra Vallentuna Nordväst

Dragningen av vägen känns ogenomtänkt, inte förankrad i rådande verklighet och inslängt i sista stund. Preliminära vägdragningen passerar reservvattentäkten och dras inom Oxundaåns avrinningsområde i delvis mycket genomsläppliga jordarter. Parallellt med vattendrag och pölar. Det som händer i avrinningsområdet riskerar att försämra vattenkvaliteten i Mälaren, ett dricksvatten som försörjer norra delarna av storStockholm. Har Norrvatten givits tillfälle att lämna synpunkter? Planen i dessa delar rimmar illa med Norrvattens uppströmsarbete.

Privatperson (156)

Ytterligare bebyggelse på jordbruksmarken norr om Jämtlandsvägen i Ormsta är olämplig redan av de orsaker som t.ex. redovisat i yttrande från Privatperson (163). Härtill kommer grundvattennivåerna. Det finns talande exempel på, vad som kan hända (se bilaga 1, framsidan av s.k. lokalblaska från den 23 februari 1968; orsaken

kan man finna t.ex. genom att gå in i kommunens arkiv, fastigheten Vallentuna-Ormsta l :447; ett av de 15 småhusen, som grundlades efter beslut av dåvarande ordföranden i byggnadsnämnden ~~xxxxxxxxxxxx~~). Efter den dystra, kostsamma erfarenheten beslutade kommunalrådet ~~xxxxxxx~~, att fortsättningsvis ska bebyggelse föregås av ordentlig undersökning av mark/vattenförhållanden och vid behov innefatta pålning eller annat.

Vallentuna kommun: För att läsa bilaga, se "Sammanställning yttranden" under granskning.

Ställningstagande

Beskrivning av vattenförekomster med tillhörande karta under rubrik Mark och vatten i kapitel Planförutsättningar – Allmänna intressen har avgränsats till fördjupningen och underrubriker har getts en tydligare disposition. Planens intentioner har tydliggjorts angående blåstruktur med följande: Ny rubrik Övergripande blåstruktur, samt ändrad rubrik Lokal grön- och blåstruktur har lagts till i kapitel Plan – Användning av mark och vatten, text har lagts till respektive omarbetats. Text dagvatten under rubrik Teknisk försörjning i kapitel Plan – Användning av mark och vatten har omarbetats och kompletterats med en rimlig bedömning. Kommunen avser att göra övergripande dagvattenutredningar.

Svar till privatpersoner:

Angående Infarstväg i väst till Norra Vallentuna nordväst så har Norrvatten beretts möjlighet att yttra sig. Ett förtydligande gjordes till samrådshandlingen relaterat reservvattentakten och aspekten bedöms tillräckligt behandlad i planen. Se vidare under rubrik Infarstväg i väst (reservat 2) i kapitel Kommunikationer.

En översiktligt utredning av byggbarhet med avseende på geotekniska förhållanden har gjorts i området, vilket inte ersätter framtida geotekniska undersökningar. Dagvattenfrågan och översvämningsproblematik är särskilt lyft och kommer hanteras i kommande dagvattenutredningar.

Avslutningsvis:

Den fördjupade översiktsplanen har lyft och bekatat blåstruktur genomgående i både planens samrådsversion och granskningsversion. Det som tillkommit till antagande handlingen är förtydligande av denna intention som i delar inte uppmärksams av Länsstyrelsen och privatpersoner. Främsta orsak har bedömts vara dispositionen i tidigare versioner.

14. Sport/idrott och fritid

Inget yttrande har inkommit på temat. Från samrådshandling till granskningshandling sågs ett **behov att uppdaterad karta, den har nu lagts till antagandehandlingen under rubrik Sport- och fritidsanläggningar i kapitel Planförutsättningar – Allmänna intressen.**

15. Teknisk försörjning

Länsstyrelsen

- Kommunen har att beakta att Svenska kraftnäts 220 kV-ledning berörs på ett antal platser i den fördjupade översiktsplanen.

Riksintresse för energidistribution 3 kap. 8 § miljöbalken

Länsstyrelsen instämmer också med Svenska kraftnät och menar att oavsett klassificering av riksintresse eller ej så behöver en eventuell stationslokalisering beakta befintligt stamnät i området. Svenska kraftnäts 220 kV-ledning berörs på ett antal platser i den fördjupade översiktsplanen. I beskrivningen av utvecklingsområdena Norra Vallentuna och Norra Vallentuna Nordväst talas det om markförläggning av stamnätsledningen. Länsstyrelsen instämmer i Svenska kraftnäts bedömning att växelströmsledningar med en så hög spänning inte är lämpliga att gräva ner som kabel. Teknikval redogörs för i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och slutligen är det Energimarknadsinspektionen som ger tillstånd för kraftledningen. Det bör observeras att de två vägreservat som omnämns i planen, infartsvägen i väst till Norra Vallentuna och tvärförbindelsen mellan Norra Vallentuna Nordväst och Arningevägens förlängning, är förlagda i nära anslutning till, och under, Svenska kraftnäts 220 kV-luftledning.

Svenska kraftnät

Nuläge

Inom det aktuella planområdet har Svenska kraftnät en 220 kV-ledning tillhörande stamnätet för el. Ledningen kommer in i området strax väster om Västanberga och fortsätter ovan Molnby för att sedan ansluta till station Vallentuna strax öster om Ubby.

Allmän information

Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Ledningsrätten innebär att åtgärd/verksamhet som på något sätt inskränker Svenska kraftnäts verksamhet, inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätt.

Svenska kraftnät vill påminna om att byggnationer i närheten av transformatorstationer och ledningsstråk kan medföra svårigheter vid eventuella framtida förändringar i stamnätet.

Alla kraftledningar som drivs och förvaltas av Svenska kraftnät har underjordiska installationer. Vid alla typer av markarbete inom en kraftledningsgata ska Svenska kraftnät rådfrågas om direktiv innan markarbete påbörjas.

Ärendespecifik information

Svenska kraftnäts 220 kV-ledning berörs på ett antal platser i den fördjupade översiktsplanen. I beskrivningen av utvecklingsområdena Norra Vallentuna och Norra Vallentuna Nordväst talas det om markförläggning av stamnätsledningen.

Vi vill här påpeka att växelströmsledningar med en så hög spänning inte är lämpliga att gräva ner som kabel. På grund av reaktiv effekt vid markförläggning kan stora delar av den el som matas in inte användas redan efter korta sträckor. Utöver de tekniska begränsningarna för överföringskapacitet och kompensationsbehov är markförlagda kablar också betydligt sämre än luftledningar för driftsäkerheten. Att upprätthålla hög driftsäkerhet i det nationella elsystemet är en viktig del av Svenska kraftnäts uppdrag från regeringen. Ju fler komponenter som byggs in i ett elnät, desto fler potentiella felkällor finns det. Markförläggning av stamnätsförbindelser medför att kompensationsstationer måste anläggas samt att kabeln måste skarvas var sjuhundra meter. Varje skarv och varje station som byggs blir en ny potentiell felkälla i stamnätet. Därmed försämras driftsäkerheten. Dessutom tar markförlagda kablar betydligt längre tid att felsöka och reparera än luftledningar. Vid ett större fel kan en luftledning vara reparerad inom några timmar medan det kan ta veckor (730 timmar enligt europeisk statistik) att återställa en markkabel. Kablarnas större sannolikhet för att gå sönder tillsammans med den längre reparationstiden gör att de jämfört med luftledningar är ett betydligt sämre alternativ ur driftsäkerhetssynpunkt. Teknikval redogörs för i Svenska kraftnäts koncessionsansökan och slutligen är det Energimarknadsinspektionen som ger tillstånd för kraftledningen.

På sidan 13 i beskrivningen av Norra Vallentuna Nordväst står följande:

"Den större kraftledningen om 220 kV kan komma att hävdas som riksintresse. Utbyggnad runt det nya stationsläget kanske kan bidra till att detta kan bli aktuellt."

Svenska kraftnät vill mena att oavsett riksklassificering eller ej så behöver en eventuell stationslokalisering beakta befintligt stamnät i området.

Svenska kraftnät vill informera om att de två vägreservat som omnämns i planen, infartsvägen i väst till Norra Vallentuna och tvärförbindelsen mellan Norra Vallentuna Nordväst och Arningevägens förlängning, är förlagda i nära anslutning till, och under, Svenska kraftnäts 220 kV-luftledning.

Avslutningsvis vill Svenska kraftnät informera om det för närvarande är mycket svårt att planera avbrott på stamnätet. Större förändringar av stamnätet, till exempel flytt av eller höjning av stolpar, kräver ny eller ändrad koncession vilket i normalfallet innebär en genomförandetid på minst 6-8 år.

Slutsats

Svenska kraftnät föreslår att Vallentuna kommun anpassar genomförandet av planerna utifrån den befintliga stamnätsstrukturen som finns i området samt tydligt klargör att teknikval för transmissionsnät, såsom markförläggning, är en fråga som ägs av Svenska kraftnät.

Så länge våra rekommendationer beaktas har Svenska kraftnät inga invändningar mot aktuell fördjupning av översiktsplanen.

Vattenfall

Vattenfall noterar att följande information finns med i framtagna Granskningshandling avseende Vattenfalls elnätläggningar, ledningar, inom aktuell del av Vallentuna kommun.

Granskningshandling Sidan 29

Kraftledningar

De kraftledningar som berörs av planförslaget kan behöva markförläggas. Detta hanteras i samband planläggning. Stamledningen om 220 kV kan komma att hävdas som Riksintresse.

Framtida planering och projektering intill kraftledningar sker i samarbete med den som innehar ledningsrätt för kraftledningen. Den slutliga bedömningen om ett eventuellt markförläggande ägs av ledningsägaren. Svenska kraftnät angående stamnät, Vattenfall vid de regionala och Elverket vid det lokala ledningsnätet. Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter från stamnätsledning. Vid exploatering ska beaktas plats för nya nätstationer till det lokala distributionsnätet.

Granskningshandling Sidan 45

Kraftledningar

Som del av stamnätet leds en kraftledning på 220 kV in söderifrån till området i nordostlig riktning, för att sedan bryta av ovanför Molnbygård ner till kommunens största fördelningsstation i Ubby. Genom stationen passerar en regionledning om 70 kV nordostlig riktning. Ström transformeras ned och fördelas lokalt i högspänningsledningar om 20 kV till Ormsta och Lindholmen, men även i östlig riktning ut ur området, parallellt med ytterligare en regionledning om 70 kV. Stamledningen om 220 kV kan komma att hävdas som riksintresse. **Vattenfall** planerar en kapacitetshöjning från 70 till 135-145 kV inom 10-15 år i kraftledningen som går söderut från Ubby mot Ormsta.

Vattenfall önskar att sista meningen i andra utdraget ovan, utdrag från sidan 45, **"Vattenfall planerar en..."** stryks då informationen är felaktig. Vattenfalls ansvariga för planering inom detta område kan inte hitta några sådana planer.

Skanova

Skanova har inget att erinra till detaljplanen.

E.ON Värme

Norra Vallentuna och Lindholmen ligger i ytterkanten av vårt fjärrvärmesystem. Detta medför att det krävs en analys av förutsättningarna för att se vilka möjligheter vi har att ansluta området till fjärrvärmenätet.

Privatperson (156)

Gatu-/vägbelysningen är synnerligen bristfällig vad gäller åtskilliga sträckor; nyårsafton Stockholmsvägen från gränsen mot Täby kommun till Snapptuna= 34 "lyktstolpar" svarta ("pajade" glödlampor)- en utan lykta. Kommunen ansvarig- ja, Elverket/Ellevio avtalad entreprenör.

Violvägen- Snapptuna: skyfall2012; dagvattenledning- filmad, visats vara i behov av renovering/utbyte (chefstjänsteman hos Samhällsbyggnadsförvaltningen respektive Roslagsvatten): ingenting gjort hittills. Mer än ett försäkringsbolag överväger att vägra hem-villaförsäkring så länge ledningen inte åtgärdas. - Det kan på intet vis uteslutas; att ytterligare ödesdigra regn/skyfall kommer redan i närtid.

Ställningstagande

Länsstyrelsens och Svenska kraftnäts nytillkomna efterfrågan sen samråd, **att oavsett riksklassificering eller ej så behöver en eventuell stationslokalisering beakta befintligt stamnät läggs till under rubrik Teknisk försörjning i kapitel Plan – Användning av mark och vatten, samt under rubrik Norra Vallentuna Nordväst i samma kapitel.**

Den nytillkomna aspekten i Svenska kraftnäts yttrande sen samråd **att Svenska kraftnät ska rådfrågas i samband med alla typer av markarbeten inom stamnätets kraftledningsgata läggs till under rubrik Teknisk försörjning i kapitel Plan – Användning av mark och vatten.**

Den nytillkomna aspekten i Länsstyrelsens och Svenska kraftnäts yttrande sen samråd angående vägreservat beaktas. **Beskrivning av Infartsväg i väst till Norra Vallentuna Nordväst, samt Tvärförbindelse mellan Norra Vallentuna Nordväst och Arningevägensförlängning kompletteras med att stamnätet ska beaktas i vidare utredningar. Ändring är inlag under rubrik vägreservat i Plan – Användning av mark och vatten.**

Svenska kraftnäts nytillkomna information om **att större ändringar i stamnätet som kräver ny eller ändrad koncession vilket tar minst 6-8 år läggs till plan läggs till under Teknisk försörjning i kapitel Plan – Användning av mark och vatten.**

Övriga delar av Länsstyrelsens och Svenska kraftnäts yttrande bemöttes med justeringar efter samrådet eller ses tillräckligt utvecklade i planen. Se även vidare under kapitel Risker och störningar.

Enligt Vattenfalls önskemål stryks beskrivningen om kapacitethöjning på kraftledningen söderut från Ubby mot Ormsta under rubrik Teknisk försörjning i kapitel Planförutsättningar – Allmänna intressen.

Under både granskning och samråd har inkommit yttranden som inte kan relateras till den fördjupade översikplanen. Exemplet Gatu-/vägbelysning på Stockholmsvägen är ett sådant.

I övrigt noteras synpunkter utan förändringar i plan.

16. Risker och störningar

Länsstyrelsen

- Planen bör kompletteras med exempelvis riktlinjer för nivåer för lägsta grundläggningsnivå och förslag på åtgärder som bör utföras på en mer storskalig nivå.
- Länsstyrelsen ser det som mycket betydelsefullt att kommunen avser att göra en översiktlig bedömning av dagvattenhanteringen relaterat till översvämningsrisk innan detaljplaner för planområdet tas fram.

Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till hälsa, säkerhet, risk för översvämningar m.m.

Översvämningsrisk

Under konsekvensanalysen av risker för ras, skred och översvämning hänvisas till en tidigare utförd kartering som kommunen har gjort. Länsstyrelsen anser att den i planen beskrivna förtätningen och därav följande andelen hårdgjord mark kommer att förändra riskbilden för översvämningar avsevärt. Risker för översvämningar kan också innebära risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten försämrats.

Länsstyrelsens förslag angående dagvattenhanteringen relaterat till översvämningsrisk på en översiktlig nivå har inte lagts till i granskningsförslaget, utan kommunen hänvisar till efterkommande övergripande dagvattenutredningar.

Länsstyrelsen ser det som mycket betydelsefullt att kommunen avser att göra en översiktlig bedömning av dagvattenhanteringen relaterat till översvämningsrisk innan detaljplaner för planområdet tas fram. Planen bör också kompletteras med exempelvis riktlinjer för nivåer för lägsta grundläggningsnivå för byggande vid sjöar och vattendrag. Förslag på åtgärder som bör utföras på en mer storskalig nivå, bör redovisas i planen då dessa inte är lämpliga att hänvisa till detaljplaneskedet.

Länsstyrelsen vill meddela att denna kartering är tillgänglig i Länsstyrelsens WebbGIS:

<http://extwebbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/index.aspx?bookmark=328>

Farligt gods

Kommunen anger att aspekten farligt gods kommer att ses över inom arbetet med den kommunomfattande översiktsplanen. För den fördjupade översiktsplanen finns idag inga rekommenderade leder men potentiellt kan Molnbydepån komma att innebära transporter av farligt gods. Detta anser Länsstyrelsen borde hanteras tydligare inom ramen för planen, då dessa transporter kan få stor påverkan för planens genomförande. Länsstyrelsen har uppdaterade riktlinjer för hur riskhantering utmed rekommenderade leder för transporter med farligt gods bör se ut (Fakta 2016:4).

I miljökonsekvensbeskrivningen hänvisas till tidigare riktlinjer, 2000:01.

Länsstyrelsen anser att hänvisning bör ske till nu gällande riktlinjer.

Förorenade områden

Det är positivt att kommunen har redovisat de misstänkt förorenade områden som finns inom planområdet. Länsstyrelsens önskan kvarstår att föroreningsituationen i dessa områden behöver utredas vidare i ett tidigt skede i kommande planprocesser. Länsstyrelsen anser att kommunen bör utveckla informationen om förorenade områden samt redovisa hur kommunen avser att hantera dessa i framtida detaljplaner.

Trafikverket

Buller

Trafikverket anser att en bedömning av bullersituationen ska göras och att riktvärden enligt Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggande (SFS 2015:216) ska hållas. Avsteg enligt 4 § i förordningen kan dock göras i centrala eller kollektivtrafiknära lägen. För utomhus på uteplats ska 50 dB(A) ekvivalent nivå och 70 dB(A) maximalnivå klaras. Platsspecifika bullerutredningar ska alltid göras.

Det åligger kommunen att visa att planerade bostadsområden inte utsätts för buller över riktvärdena enligt aktuell förordning. Det är Trafikverkets ansvar att genomföra kartläggning av bullersituationen i befintliga miljöer längs statlig väg. Kommunen ansvarar för bullerutredning vid tillkommande bebyggelse och anser att bullerberäkningar ska ta höjd för Basprognos 2040.

Bebyggelsefritt avstånd

Trafikverket anser att planen ska redovisa bebyggelsefritt avstånd från väg 950.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnäts magnetfältspolicy

Vid all nyprojektering av 220 kV- och 400 kV-växelströmsledningar i det svenska stamnätet tillämpar Svenska kraftnät en magnetfältspolicy som innebär att vi utgår från 0,4 mikrotlesla som högsta magnetfältsnivå vid bostäder eller där människor vistas varaktigt.

I samband med att tillstånd omprövas för våra växelströmsledningar vidtar vi ofta åtgärder för att minska magnetfälten eller erbjuder oss att köpa fastigheter som står så nära ledningen att magnetfältet överstiger 4,0 mikrotlesla.

Mer information om Svenska kraftnät och magnetfält finns på vår webbplats.

De senaste 30 årens forskning har inte kunnat säkerställa några hälsorisker relaterat till magnetfält. Mer information finns på Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida, www.ssm.se. Där finns bland annat en broschyr om magnetfält och hälsorisker.

Broschyren finns på adressen:

<http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Global/Publikationer/Broschyr/2009/Magnetfalt-och-halsorisker-low.pdf/>

Allmän information

Ur ett elsäkerhetsperspektiv regleras avståndet mellan kraftledningar och olika verksamheter i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:1 med ändring ELSÄK-FS 2010:1 och ELSÄK-FS 2015:3. Föreskrifterna reglerar bland annat byggnation och vissa typer av verksamheter på upp till 100 meters avstånd från kraftledningar. Exempel på detta är verksamhet med brandfarliga och explosiva varor, upplag, parkeringsplatser, busshållplatser med mera.

Svenska kraftnät önskar att Vallentuna kommun tar motsvarande hänsyn vid planering av ny bebyggelse invid befintliga stamnåtsledningar som Svenska kraftnät gör vid byggnation av nya ledningar. För att säkerställa att Svenska kraftnäts magnetfältspolicy uppfylls ska ny bebyggelse där människor vistas varaktigt placeras minst 80 meter från en 220 kV-ledning. Vi vill förtydliga att det schablonavstånd vi angett på 80 meter gäller för de områden där det passerar endast en ledning.

Schablonavståndet är baserat på maximerat årsmedelströmvärde och är att anse som en rekommendation till beslutande myndighet. För avstånd utifrån en eller flera parallellgående ledningars faktiska årsmedelströmvärde krävs en magnetfältsberäkning. Svenska kraftnät utför beräkningar för sina egna ledningar utifrån magnetfältspolicy, det vill säga 0,4 mikrotesla.

Svenska kraftnät vill passa på att informera om att invid och under en kraftledning finns det risk för steg- och beröringsspänningar i marken. Det finns också elsäkerhetsrisker med att anlägga en metallisk konstruktion, t.ex. elstängsel och vindskydd med plåttak, i närheten av kraftledningar. Byggnader i närheten av stamnåtet för el kan behöva jordas exempelvis om väggar och tak är av plåt. Om jordning är aktuellt eller om du har andra frågor rörande ärendet, vänligen kontakta oss för ytterligare information.

Stockholms Läns Landstinget

Buller och vibrationer

Landstinget kan inte se att hänsyn tagits till de synpunkter som framförts vad gäller buller och vibrationer. Synpunkterna från samrådet kvarstår. Det behöver framgå av MKB eller i skrivningarna om riksintresse för kommunikationer om hur vibrationer beaktas i planeringen. För att säkra detta perspektiv i fortsatt planering bör detta kompletteras. Tillkommande bebyggelse ska byggas och grundläggas så att risken för vibrationer minimeras.

Centerpartiet

Räddningstjänst

Vi efterlyser en karta med uttryckningstider för räddningstjänsten liknande den i nu gällande översiktsplan. Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, 1 kap., 3 § anger att "Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt." Därför är det rimligt att både kommun och medborgare kan se beräknade uttryckningstider i olika

delar av kommunen. Detta är särskilt viktigt för de som bor på landbygden och som geografiskt bor längre ifrån räddningstjänsten.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Förslaget till fÖP visar en annorlunda utbredning av järnvägsreservatet med risk för att vi och våra grannar blir instängda mellan buller från tre olika källor, på fyra sidor, flygtrafiken, roslagsbanans tilltänkta sträckning mellan Molnby och Arlandas och en i fÖP föreslagen avlastning av väg 268 genom en förbifart/upsamlingsväg Tallhammarsvägen, Fredenvägen som är tänkt att ansluta till Arningeledens förlängning mot Lindholmen.

Fredenvägen har idag ca 20 passager/dag, Tallhammarsvägen efter avfarten till Stängselboda, ungefär det dubbla. En ökning till det beräknade ca 3300 passager/dag skulle förutom den avsevärt försämrade miljön i form av buller och luftföroreningar.

" I fÖP står att "Förkastningsbranten mot dalgången norr om Stängselboda som avgränsar Norra Vallentuna mot väster och en grön bärd öster om branten bör inte exploateras. Det skapar en grön korridor som utgör en intressant rekreativmiljö och som medför att bebyggelsen inte sticker fram och präglar dalgången i väster." Som jag läser det så skulle en bebyggelse på höjden bli bullerstörd och därför planeras för att förkastningsbranten utgör ett bullerplank mellan vägen i dalgången och mot bebyggelsen. Eller skrevs det stycket innan ni i sista stund, slängde in vägsträckningen?

Privatperson (144)

Om jag nu inte ens får bygga ett nytt hus på en befintlig tomt på grund av Arlanda, hur kommer det sig att ni kommer kunna smälla upp och exploatera halva bullerzonen med bostäder och järnväg?

Privatperson (147)

Därför har jag en för ER mycket viktig aspekt att belysa. En aspekt som jag och övriga boenden i Markims Husby är mycket insatta i, och därför vet att kommunen inte känner till. Det är det faktum att precis under ert strategiska område löper en stor åderbräck med arsenik. Ca en tredjedel av hushållen här har otjänligt dricksvatten från enskilda brunnar, bland andra jag, och har tvingats ta till mycket kostsamma åtgärder för att få tillgång till dugligt dricksvatten. Jag t ex har en mycket dyr filtreringsutrustning som renar vattnet tillräckligt för att understiga gränsvärdena. Men de flesta hushåll har borrar ny brunn. En granne var tvungen att borra om 3 ggr innan vattnet blev tjänligt. SGC har all statistik i ämnet och de har även gjort utredningar om arsenik i dricksvattnet för hela Roslagen inkl vallentuna. Det kommunala reningsverk har inte filtrering av tungmetaller som arsenik. Det är en mycket cancerogen metall som dessutom har en extremt lång halveringstid: 7 till 10 år beroende på exponeringsnivå. Det innebär att det tar 7 till 10 år innan symtom på en kronisk arsenikförgiftning börjar visa sig. En stor påverkan av jordlagren som er exploatering skulle innebära risker i att ännu mer arsenik förs med grundvattnet upp till ytnivå, det vill säga hamnar i våra brunnar. Med en bebyggelse

om 2500 bostäder så skulle antalet insjuknande stiga ännu mer. Låt mig påminna om tragedin i Flint Michigan USA för nåt år sedan. Vi som bor här i Markim har haft nog med bekymmer med vårt dricksvatten. Jag och min sambo gick på utredning för kronisk arsenikförgiftning på Karolinska institutets forskningcenter för toxiner. En utredning jag inte önskar någon annan behöver uppleva. Som sagt: SGC har all nödvändig info om Markims problem med arsenik i grundvattnet. Det går självklart även bra att kontakta mig om ytterligare funderingar finns.

Privatperson (150)

Ett annat argument emot är att all skog som ligger mot nordväst skyddar mot bullret från Arlanda. Låt därför en stor del av skogen få vara kvar. Det är bättre att bygga mot öster bortifrån bullermattan.

Privatperson (156)

Nu i veckan gjordes bekant, bl.a. genom Sveriges radio, att "allt fler kommuner reserverar bullerfria områden i sin översiktsplanering som en motvikt mot buller från trafik och industrier..." (bilaga 2, 2 blad). Vallentuna kommun ligger minsann inte i täten av dessa "allt fler" men borde sedan länge ha varit en föredömlig föregångare. Varför? Redan när kommunen ville medge bostadsbebyggelse väster om den då befintliga utmed Lindö - vägen, blev det stopp för ytterligare bostäder i den riktningen. Varför? Det finns klokare organ/myndigheter, som redan då var väl medvetna om en inte särskilt avlägsen företeelse, som alstrar inte bara avgaser utan också buller. Landets största flygplats Arlanda. Där lär kapaciteten öka från 26 miljoner resenärer i dagsläget till 70 miljoner 2070. Redan idag pågår arbeten för att öka kapaciteten. Således. En vettig översiktsplan har inte minst bulleraspekterna att ta med! Något som gäller också, om buller från ett enskilt flygplan kan uthärdas. Ett ökat flygande (26 till 70 miljoner) kommer ofrånkomligen att märkas och påverka den s.k. "folkhälsan".

Violvägen- Snapptuna: skyfall2012; dagvattenledning- filmad, visats vara i behov av renovering/utbyte (chefstjänsteman hos Samhällsbyggnadsförvaltningen respektive Roslagsvatten): ingenting gjort hittills. Mer än ett försäkringsbolag överväger att vägra hem-villaförsäkring så länge ledningen inte åtgärdas. - Det kan på intet vis uteslutas; att ytterligare ödesdigra regn/skyfall kommer redan i närtid.

Vallentuna kommun: För att läsa bilaga, se "Sammanställning yttranden"

Privatperson (157)

Ni väljer att bygga bort värdefull jordbruksmark trots att ur ett krisberedskaps- och framtidsperspektiv borde ni göra tvärtom.

Vallentuna kommun: Se vidare Skogs- och jordbruksmark.

Ställningstagande

Svar till Länsstyrelsen:

Översvämning har förtydligats i enlighet med Oxundaåns dagvattenpolicy under rubrik Risker och störningar i kapitel Plan – Användning av mark och vatten. Texten förtydligar även planens intentioner relaterat översvämning under ovanstående nämnd rubrik, men även under ändrade rubriken Lokal grön- och blåstruktur i kapitel Plan –Användning av mark och vatten. Under rubrik Risker och störningar i kapitel Planförutsättningar- Allmänna intressen läggs hänvisning till kapacitetsutredning för Snapptuna- och Ormstaån till. Översvämning avses studeras gemensamt med övergripande dagvattenutredningar.

Text om farligt gods och förorenade områden under rubrik Risker och störningar i kapitel Plan- Användning av mark och vatten har omarbetas efter Länsstyrelsens önskemål.

Svar till trafikverket:

Under rubriken Risker och störningar i kapitel "Plan-Användning av mark och vatten" lades följande text till i planhandlingen efter samrådet: bebyggelsefritt avstånd från vägar ska beaktas vid anläggande av ny bebyggelse för att minska risker vid olyckor och överskridande av riktvärden för luftkvalitet.

Svar till Svenska kraftnät:

Den fördjupade översiktsplanen hänvisar till gällande översiktsplan när det gäller elektromagnetiska fält från kraftledning. Som redan beskrivet under rubrik Teknisk försörjning i kapitel Plan –Användning av mark och vatten så kommer planering och projektering i närheten av krafledningar ske i dialog med den som äger ledningsrätt för kraftledningen. Att samråd ska ske med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter ifrån stamledningar ses även omfatta elsäkerhetsaspekter.

Svar Centerpartiet:

Aspekten finns beskriven under rubrik Risker och Störningar i kapitel Plan – Användning av mark och vatten, samt under rubrik beredskap i kapitel Planförutsättningar – Allmänna intressen. I övrigt behandlas yttrande i processen för Översiktsplan 2040.

Svar till Stockholms läns Landsting

Skrivningar om buller omarbetades till granskningshandlingen och finns under rubriken Risker och störningar i kapitel Plan – Användning av mark och vatten, samt Planförutsättningar – Allmänna intressen. Den översiktliga bullerkartläggningen lades även till i miljökonsekvensbeskrivningen. Se vidare rubrik Roslagsbanan under kapitel Riksintressen angående vibrationer.

Svar till yttranden från privatpersoner som inte fått svar enligt ovan: Angående buller i befintliga och kommande utbyggnadsområdena så ska riksdagens riktlinjer för trafikbuller efterföljas. Vallentuna kommun har inte pekat ut särskilt tysta områden i varken översiktsplan eller fördjupade översiktsplaner. Buller utreds vidare i kommande detaljplanering, här bedöms var bebyggelsen kan utvecklas mer i detalj och vad för åtgärder som eventuellt behövs göras. Närmst stationslägen kan vissa avsteg göras från riktlinjerna. Den övergripande bedömningen i MKB:en är att luftföroreningar inte kommer utgöra ett problem inom planområdet, eventuella enskilda fall av problematik bedöms i efterföljande planering. Se även svar angående bebyggelsefritt avstånd. Eventuella åtgärder kring risker behandlas i efterföljande planering. Den fördjupade översiktsplanen föreslår ingen bebyggelse i Arlandas influensområde för buller.

Den fördjupade översiktsplanens föreslagna exploatering i Markims socken är en mindre del som går in i den strategiska tätortsutvecklingen. Markims Husby ligger strax utanför den fördjupade översiktsplanens gräns. Den fortsatta planeringen kommer medföra både program och detaljplanering där miljöaspekter kommer studeras.

Se vidare ställningstagande Rosagsbanan angående spårreservatet, Teknisk försörjning angående dagvattenledning och kapitel Skogs- och jordbruksmark angående avvägningen kring jordbruksmark. I övrigt noteras synpunkterna och bedöms bemötta under samråd eller tillräckligt utvecklade i plan.

17. Natur, rekreation och friluftsliv

Länsstyrelsen

Mellankommunal samordning gröna kilar

- Kvaliteter och värden i de gröna kilarna behöver bedömas i ett helhetsperspektiv för att säkerställa att de sammantagna effekterna uppmärksammas.

Utbyggnadsområde "Strategiska tätortsutvecklingen" ligger inom den regionala gröna kilen, Rösjökilen. Utbyggnaden av detta område kommer endast att genomföras om det blir aktuellt med en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. Länsstyrelsens bedömning kvarstår att värdet av tillskottet av bostäder i det här fallet motiverar ett ianspråktagande av mark inom grönkilen. Länsstyrelsen vill dock fortsatt framhålla vikten av att konsekvenserna för naturmiljön tydliggörs i den fortsatta planeringen. Kvaliteter och värden i de gröna kilarna behöver bedömas i ett helhetsperspektiv för att säkerställa att de sammantagna effekterna uppmärksammas. Att hantera konflikter mellan grönstruktur och exploatering i efterföljande detaljplanering som anges i planen, anser länsstyrelsen inte är lämpligt då dessa övervägande behöver prövas i ett mer övergripande sammanhang.

Stockholms Läns Landsting

Regional grönstruktur

Landstinget förutsätter att kommunen i kommande planering beaktar de gröna kilarnas värde och utvecklar bebyggelsen utifrån att natur-, kultur-, och rekreationsvärden ska bestå. Sambandet mellan Rösjökilen och Angarnkilen påverkas negativt av byggnationen av Molnbydepån. Fortsatt bebyggelseutveckling i detta snitt kan försvaga sambandet ytterligare. Det finns anledning att utifrån detta särskilt beakta bebyggelseutvecklingen i de södra delarna av Lindholmen. Det är positivt att kommunen avser att värna läget invid en av regionens gröna värdekärnor i den fortsatta planeringen.

Centerpartiet

Tätortsnära natur

När Vallentuna expanderar är det viktigt att vi noga avväger olika intressen mot varandra.

Vi vill att kommunen fortsatt värnar om våra Gröna kilar, och att vi värnar om att invånarna i vår kommun snabbt kan komma ut i vår natur som ökar välbefinnandet och är en av anledningarna till att många vill bo i här.

Det är svårt att se var de "gröna lungorna" finns inplanerade i planen för Centrum. Ytor som t.ex Snapptunafältet med flera blir allt viktigare att bevara.

Ett område söder om Väsbyvägen har i detta förslag till översiktsplan förändrats från utredningsområde till ett utvecklingsområde. Området har också blivit större. Detta område är just ett sådant område där ett grönt samband är viktigt och kommunen måste göra en noga avvägning bland annat för naturreservatets fortlevnad, för människors rekreation, för kulturhistoriska intressen och för den biologiska mångfalden.

Vallentuna Hembygdsförening

Området är en viktig del av vårt kulturarv, som ju inte bara utgörs av enskilda gravfält och gamla bytomter utan av helheten, den historiska miljön. Ett förhållande som förhöjer områdets värde är att det ligger förhållandevis nära Vallentuna tätort och därför är ett viktigt rekreationsområde som lätt kan nås, i synnerhet för de boende i Snapptuna, Ormsta, Väster- och Östergården och Ekeby. Det är just närheten till det uppländska kulturlandskapet som uppskattas av många boende i Vallentuna och som ger vår kommun en fördel framför hårdexploaterade förortskommuner som Täby och Sollentuna."

På sidan 15 i samrådshandlingen presenteras en planerad tvärförbindelse från Lindholmsvägen västerut tvärs över området. Här ser man att planförfattarna är medvetna om att det är en kulturmiljö, som den planerade vägen kommer i konflikt med. Men det som nämns som negativa konsekvenser är att "grönkorridoren" i nord-sydlig riktning skärs av, liksom också "viktiga samband för friluftslivet".

Markims hembygdsförening

Om kommunen expanderar i snabb takt och bygger bort stora grönområden och levande landsbygd riskerar man sitt fina rykte som en kommun med närhet till natur och levande kulturlandskap med goda möjligheter till rekreation. Genom att driva fram nya bostadsområden och förtätningar på det föreslagna sättet riskerar man att de människor som tidigare flyttat till kommunen för dess gröna prägel söker sig bort.

- Vi uppmanar bestämt kommunen att arbeta för att bevara de gröna kilarna som är viktiga för hela Stockholmsområdet.

Naturskyddsföreningen i Vallentuna

Planförslaget berör direkt eller indirekt två av Stockholmsregionens gröna kilar: Rösjökilen och Angarnkilen. De gröna kilarna fyller en viktig funktion för befolkningens möjligheter till rekreation och friluftsliv och har stor betydelse för den biologiska mångfalden genom att de är viktiga spridningskorridorer. Tack vare de gröna kilarna har de flesta i Stockholmsområdet fortfarande relativt nära till ett större naturområde. Det är vår uppfattning att de gröna kilarna skall behållas intakta och undantas från exploatering.

Det planerade området består till stor del av skogar, med inslag hållmarker, våtmarker och flera nyckelbiotoper/ naturvärden samt jordbruksmark och värdefulla hagmarker. Skogen i det strategiska området runt en ev ny station på Roslagsbanan är en av de få större sammanhängande skogar som finns nära tätorten. I skogen finns många stora djur, älg, rådjur, grävling, vildsvin och flera rödlistade fågelarter samt miljöer för många insekter. Det finns mycket spår av tidigare brukande, spår och rester av gamla torp samt rikligt med fornlämningar. Området används idag flitigt för rekreation med promenader, bär- och svamplockning samt ridning. Många har flyttat till Vallentuna för den, fortfarande, goda tillgången på natur nära bostaden.

Det är från miljösynpunkt visserligen lovvärt att lokalisera bostadsbyggande till närheten av Roslagsbanan men en så omfattande utbyggnad i Molnby som föreslås i planen anser vi inte går att förena med bevarande av områdets värden och karaktär. En eventuell utbyggnad anser vi bör minskas och begränsas till områdets östra delar närmast Lindholmsvägen med bibehållande av spridningskorridor mellan de gröna kilarna. Vi ifrågasätter behovet av vägreservat. En starkt trafikerad väg genom Molnby skulle skapa barriäreffekter i landskapet och vara förödande för områdets rekreativa och biologiska värden. En förlängning av Banvägen skulle innebära att värdefulla hagmarker samt viktig tätortsnära skog skulle tas i anspråk. Dessutom behöver vi minska våra koldioxidutsläpp därför är det viktigt att det blir dubbelspår upp till Lindholmen så de boende i första hand kan välja kollektiva färdmedel. Vi anser att en eventuell utbyggnad i Molnby och området runt en eventuell ny station måste föregås av en detaljerad naturinventering innan man går vidare med FÖP. Med stor sannolikhet hyser områdena stora naturvärden. Vi hoppas också att man, som MKB föreslår gör en fördjupad analys av påverkan på Rösjökilen.

Området kring Molnby har stor betydelse som tätortsnära naturområde för befolkningen i centrala Vallentuna. Det är ett känsligt kulturlandskap rikt på fornlämningar. Här finns också ett par artrika hagmarker. Det öppna landskapet söder om Molnby gård har en tilltalande och värdefull landskapsbild. Det utgör också en viktig förbindelselänk mellan Rösjökilen och Angarnkilen.

För att uppfylla behovet av bostäder kan en möjlighet vara att undersöka om det går att utöka planerad bebyggelse norr om Molnbyvägen och kring Lindholmen. Att förtäta i Lindholmen ser vi inte att det skulle påverka naturen negativt i någon större utsträckning. De värdefulla områdena öster om Lindholmens samhälle med Storsjön och Lillsjön får dock inte beröras av exploateringar.

En förlängning av Arningeleden till Lindholmsvägen kommer att påverka den orörda skogen runt Vallentuna idrottsplats negativt. Det finns också risk att friluftsområdena vid Veda och Ubbysjön kommer att påverkas negativt. Om förlängningen blir av är det viktigt att den genomförs så att den fågelrika Ubbysjön som området runt Veda inte berörs.

Om och när en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda blir aktuell är i dagsläget oklart. Enligt trafikverket är det ingen prioriterad fråga fram till 2030. Det är förvisso positivt med förbättrad kollektivtrafik till Arlanda men det skulle också innebära stora ingrepp i Rösjökilen. Det aktuella området utgörs av ett varierat skogslandskap med inslag av våtmarker. Dessa våtmarker är viktiga för fördröjning och rening av vatten som annars riskerar att rinna ut och förorena Vallentunasjön. Här finns en skoglig nyckelbiotop och två naturvärdesområden som Skogsstyrelsen utpekat. Det finns också risk att gröna samband försvinner. Den viktiga korridoren, söder om Lindholmen, mellan kilarna riskerar att försvinna. Viktigt att de gröna korridorer som planeras är tillräckligt breda.

I planen pratar man om att lyfta rekreation och göra den mer tillgänglig samtidigt som man planerar att ta skog i anspråk samt planerar vägar som riskerar att bli barriärer. De skogar som kommer att bli kvar kommer att påverkas av ett stort slitage och de idag boende kommer att få långt till en större sammanhängande skog som lämpar sig för rekreation. Man pratar också om man vill värna kulturmiljön och landskapsbild men säger inte hur. De åkermarker som planeras att tas i anspråk för bygge behöver vi i framtiden ha för att odla när efterfrågan av närproducerad mat efterfrågas allt mer.

Sammanfattningsvis kan konstateras att enligt miljökonsekvensbeskrivningen finns risk för att planen kommer att medföra betydande negativ miljöpåverkan när det gäller vattenmiljön, naturmiljön samt kulturmiljö och landskapsbild. Detta bör innebära noggranna överväganden och analyser av alternativa lösningar innan man går vidare i planarbetet. Vi hoppas, vilket också MKB:n föreslår, att man gör en Naturvärdesinventering och spridningsanalys för nyckelarter innan man fortsätter arbetet med planen.

Företagarna i Vallentuna

Natur och Kultur

Naturen kring Molnby bör bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Området är ett populärt och vackert promenadstråk med mycket fina idylliska vyer. Det har också varit kraftiga protester från boende i både Molnby och närliggande Snapptuna mot det utbyggnadsförslag som kommunen presenterat tidigare.

Fastighetsägare Ubby 1:8, 1:13 och 1:15 (106)

Som boende på Ubby 1:54 och ombud för min mor, ägare av fastigheterna Ubby 1:8, 1:13 och 1:15. Måste vi reservera oss starkt för att hänsyn tagits till begäran från Ubby Gärd, Ubby 1:39 gällande utökning av grönområdena väster om den fastigheten. Det begränsar vår exploatering samt nyttjande av den mark vi äger där. Vari ligger det stora historiska värdet som ni hänvisar till gällande Ubby 1:39? Se över den begäran igen som gjordes vid den första granskningen så kan ni se att ägaren till fastigheten Ubby 1:39 gärna ser att det byggs på egenägd mark Ubby 1:10 men har synpunkter på marken intill som man inte äger.

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Andra frågeställningar som uppkommer är hur ni i er naturdatabas tydligen inte har med den busktall som naturminnesmärktes 1944? Vad mer har ni missat?

Vallentuna kommun: Infartsväg i väst till Norra Vallentuna Nordväst

...dessutom innebära försämrade möjligheter för rekreation och utgöra en barriär mellan centrala delar och västra Vallentuna. Idag används marker och vägar av ryttare från de flesta stallarna i närområdet. Svärfar lät tillsammans med flera markägare anlägga och markera upp ridvägar för att avlasta övrig mark. Ridvägar som fortfarande används även om de flesta skyltningarna förkommit. Jag har inte funnit att det någonstans i ÖP, den fÖP eller andra dokument finns planer för att avsätta mark för ridvägar i kommunen?

Jag antar att det faktum att markerna hyser paddor i mängder, ödlor, salamandrar, grodor, orm och fladdermöss, orchidéer och många andra arter inte tas hänsyn till vid antagande av fÖP?

Privatperson (125)

Bevara de gröna kilarna som är viktiga för hela Stockholmsområdet. EX Rösjökilen i helhet. Det kommer att bli stora konsekvenser på miljö och landskap om detta verkställs.

Privatperson (136)

Jag vill protestera mot en byggnation av järnvägen och att man förstör naturområden.

Boende i Markim.

Privatperson (138)

Det enda som Vallentuna kan konkurrera med gentemot andra kranskommuner är naturen, vilken ni försöker förstöra på detta sätt. Har vi inga naturområden kvar, kommer Vallentuna förlora sin dragningskraft.

Privatperson (140)

Dessa planer kommer att förstöra de rekreatiomsområde som skogen väster om Molnby upp till MARKIM är, det kommer aldrig att få tillbaka den naturen igen om tåget dras där samt ett bostadsområde byggs.

Privatpersoner (142)

Vi som skrivit under dessa synpunkter har full förståelse för att bostäder behövs, men vi är mycket kritiska till valet av de områden ni vill exploatera. Detta gäller i synnerhet området kallat "Strategisk tätortsutveckling" där ni vill ta mycket värdefull skogsmark i anspråk.

Skogen är idag ett viktigt rekreatiomsområde och används av ryttare, cyklister, fågelskådare samt för promenader, jogging, svamp- och bärplockning och hundpromenader. Hit kommer invånare inte bara från Vallentuna, utan från hela Stockholms län. Även övriga omgivningar kring Husbyön, Lilla Lundby och Stora Lundby används idag för detta. Både de planerade bostäderna och den påtänkta dragningen av Roslagsbanan till Arlanda skulle förstöra dessa områden totalt.

Vi är därmed starkt emot FÖPen. Genomförandet av den skulle innebära en stor förlust för oss, det rika djurlivet och den levande skogen. Dessutom tas även andra Vallentunabor ifrån möjligheten att i framtiden vistas i dessa områden.

Vänligen, se över FÖPen och dra tillbaka planerna på denna exploatering. Likaså den tänkta förlängningen av Roslagsbanan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen: Yttrandet har bifogat protestlista med 70 namn.

Privatperson (147)

Boende Markim. Jag har blivit informerad om den fördjupade översiktsplanen om exploatering av Markim. Jag har även tagit del av den miljökonsekvensbeskrivning som gjorts och inser att Ni inte tagit hänsyn till ett antal aspekter. 1) den skog ni önskar kalhygge är ovärderlig för det djurliv som bor där. Framför allt bebos skogen av en stor mängd fågelarter, och skogen med omnejd besöks årligen av ornitologer från hela landet. Där bor berguv, sparvhök, falk, bråk, korp för att nämna några arter. Dessutom är Markim en viktig strategisk plats för flyttfåglar som kanadagäss, sångsvan, tornsvala som mellanlandar här och samlar kraft inför den långa flytten till Afrika mm. Hit kommer till och med 2 tranor varje år i mars. Här får de sin unge och familjen stannar här till tidig september då de flyttar. Men de kommer år ut och år in. Med skogen borta och stora delar av den åkermark ni tänker använda för roslagsbana och bostäder så berövar ni hela detta fågelbo på dess boningsplatser.

Privatpersoner (151)

Vi är oroade både när det gäller de planerade bostäderna och den påtänkta dragningen av Roslagsbanan till Arlanda som skulle förstöra dessa områden totalt.

Genomförandet skulle innebära en stor förlust för oss, det rika djurlivet och den levande skogen. Även andra Vallentunabor förlorar möjligheten att vistas i dessa områden i framtiden.

Privatpersoner (153)

Här i Markim finns svampskogar som (såklart) är tillgängliga för alla, natur- och fornminnen att besöka, aktiviteter för barnfamiljer såsom betessläpp, hela två museum samt ett konstgalleri, men det lyfts förstås inte fram någonstans. Vi vill öppna upp Markim för fler att besöka våra aktiviteter, njuta av de vackra miljöerna samt kunna erbjuda vår kommun närproducerade råvaror. Om FÖP blev verklighet skulle fler av dessa verksamheter stoppas. Framtidsplaner som exempelvis turridningar och häst- och vagnsturer skulle inte kunna bli verklighet. Att skogen i FÖP:en kallad "Strategisk tätortsutveckling" skulle försvinna vore dessutom en enorm förlust då den idag används flitigt som rekreationsområde. Inte bara folk i Markim, utan människor från andra delar av Vallentuna samt hela Stockholms län besöker den regelbundet.

Privatperson (154)

Om detta förslag går igenom och blir verklighet kommer det leda till förödande konsekvenser, som tex att kopiösa mängder värdefull skog kommer huggas ned och istället ersättas med bostäder vilket gör att gränsen mellan tätort och landsbygd försvinner och landsbygden blir därigenom inte längre existerande. Skogens försvinnande leder även till att redan svårt utsatta djur får det ännu svårare, att viktiga våtmarker och vattendrag upphör att existera, att en levande skog med möjligheter till fridluftsliv försvinner, den kulturhistoriska miljön som Markim har förstörs samt att den bild som finns av landskapet kommer förstöras om skogen ersätts med bostäder.

Privatperson (158)

Många bor i Vallentuna därför att de uppskattar lugnet och närheten till naturen samt att kommunen fortfarande är en jordbruksbygd. Vi har flyttat hit därför att vi inte vill bo i förtätade förortskommuner som t.ex. Solna (jättefin kommun om man vill bo i stadsmiljö med bra kommunikationer—bodde själv där i 30 år). Talet om "stadsläkning" tyder också på att man inte förstår att inte alla vill bo i ett genomplanerat område genomkorsat av vägar för folk som får panik om de råkar hamna 50 meter in i skogen.

Det måste vara möjligt även för kommuninnevånare som inte är höginkomsttagare att få bo nära naturen och en sådan möjlighet har hittills funnits i Öster- och Västergården. Om översiktsplanen blir verklighet så förstörs detta och bostadsområdet förvandlas till en klunga stadsradhus.

Vi kommer istället att vara tvungna att ta bilen bort till grönområden som är värda namnet för att få uppleva naturen, med de nackdelar det innebär för miljön.

Vallentuna är och bör förbli en grön kommun med levande jordbruk och historia.

Privatperson (159)

I fördjupade översiktsplanen för Lindholmen vill jag understryka den viktiga funktion som skogspartiet runt kraftledningsgatan (som går från Molnby bort till Granby) har som en del i strövområdet för skogen. I nuvarande planförslag ingår att bebygga därikring i området nordväst om Klövervägen/Skogskullavägen. Den delen behövs som en grön transport ut i skogen, för innevånare i södra Lindholmen. Åkermarken söder om Näckrosvägen samt söder om Skogskullavägen fyller inte samma skogsströvbetydelse och kan byggas utan påverkan på fritidsliv i skog och mark.

Ställningstagande

Konsekvenser för naturmiljön, kvaliteter och värden i Rösjökilen kommer att behandlas i kommande detaljplaneprogram om den strategiska tätortutvecklingen kring ett nytt stationsläge blir av. Dessa kommer göras ur ett övergripande helhetsperspektiv. Stockholmsregionens gröna kilar är en mellankommunal fråga där berörda kommuner är samrådspartners.

Den utpekade korridoren söder om Lindholmen och Storsjön nummer 6 i den övergripande grönstrukturen beaktar sambandet mellan Angrans- och Rösjökilen. Det finns däremot ingen regionalt utepikat samband mellan kilarna i Molnby/Ubby.

Vidare utredningar kommer att krävas inom planområdet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer fortfarande att dessa utredningar inte görs inom ramen för den fördjupade översiktsplanen. Vidare Naturvärdesbedömningar och inventeringar kan med fördel göras integrerat med andra aspekter som, rekreation och kulturmiljö i de fall det ses lämpligt. Norra Vallentuna nordväst är ett sådant exempel.

Planens föreslagna grönstruktur bedöms utgöra en bra grund för efterkommande planering där avsikten är att utveckla attraktiva miljöer för både dagens och framtidens Vallentunabor. Vägar ut i den fördjupade översiktsplanens lokala och övergripande grönstruktur kommer studeras inom ramen för de enskilda detaljplanerna.

Den fördjupade översiktsplanen avser inte att utveckla ett trafiknät fristående från bebyggelse. Planens vägreservat är del av utvecklandet av Norra Vallentuna tätort. Barriäreffekter som kan uppkomma vid vägutbyggnad kommer studeras vidare i samband med en aktuell utbyggnad. Planen har fler förslag på hur dessa kan hanteras. För ytterligare ställningstaganden se kaptiel Kommunikationer respektive Risker och Störningar.

Vallentuna kommun har rådighet över en mycket begränsad del av planområdet, Veda friluftsområde ligger på kommunal mark och kan därför pekats ut som friluftsområde.

Hänsyn ska tas i den efterföljande planeringen till både tillkommande och befintlig bebyggelse. I Planförutsättningar – Allmänna intressen, under rubriken rekreation och friluftsliv lades text till efter samråd angående hur dagens kringboende använder området. I efterföljande planering ska aspekten beaktas i lämplig utsträckning.

Grönstrukturen kring Ubbygård återgår till utfromningen i samrådshandlingen. Se vidare Bebyggelse i Norra Vallentuna. Naturminnesmärkts busktallen läggs till i kartan under rubrik Natur i kapitel Planförutsättningar – Allmänna intressen.

I övrigt bedöms synpunkter bemötta under samråd eller tillräckligt utvecklade i planen. Se vidare övriga kapitel för ytterligare ställningstaganden.

18. Skogs- och jordbruksmark

Länsstyrelsen

- Länsstyrelsen anser att kommunen i kommande planeringsarbete bör undvika exploatering av jordbruksmark även inom utvecklingszonerna, i enlighet med 3 kap. 4 § miljöbalken.

Jordbruksmarken 3 kap. 4§ miljöbalken

Länsstyrelsen anser fortsatt att det saknas en tydlig redogörelse för kommunens ställningstaganden kring bebyggelse på åkermark i relation till 3 kap. 4 § miljöbalken. I den fördjupade översiktsplanen framgår att totalt 160 hektar åkermark kan få förändrad markanvändning och bli bostadsområden, där ängs och betesmarker inte är inräknade (enligt miljökonsekvensbeskrivningen). Detta är jämförelsevis mycket mark och länsstyrelsen vill återigen påpeka att enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Ett genomförande av planen riskerar även att påverka miljömål för ett rikt odlingslandskap samt miljömål för begränsad klimatpåverkan negativt.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inget att erinra.

Centerpartiet

Jord- och Skogsbruk

Bostadsbyggande och utveckling måste sättas i relation till den areella näringen och andra miljö- och samhällsekonomiska aspekter.

På sidan 17 under rubriken jord- och skogsbruk finns ett stycke om planeringsinriktning.

Centerpartiet anser att det är viktigt att Vallentuna kommun försäkras sig om att följa Miljöbalken, vad gäller hur vi använder jordbruksmark till andra ändamål. Därför är formuleringen viktig. Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och ingen annan mark kan användas för att tillgodose behovet på ett tillfredsställande sätt.

Medlemsmöte 2018-01-16, 17 medlemmar Centerpartiet i Vallentuna

Sid 28 – Konsekvens av uttalande ibland annat punkten under ”Skogs- och jordbruksmark.

Markims hembygdsförening

- Vi motsätter oss att jordbruksmark offras för bostäder och järnväg. Kommunen bör notera att regeringen manar till bevarad jordbruksmark och ökad självförsörjningsgrad. Sveriges riksdag antog 2017 en livsmedelsstrategi som innebär att Sverige skall öka sin självförsörjningsgrad av livsmedel.
- Vi uppmanar bestämt kommunen att främja och värna det levande lantbruket i Markim och i övriga delar av kommunen. Ett aktivt lantbruk innebär att kulturlandskapet vårdas och att närproducerad mat tillhandahålls.

Privatperson (104)

Jag är emot förslaget. Vallentuna kommun bör vara mer rädd om och värna om sin unika och levande landsbygd. Kommunen bör värna om de företagare och lantbrukare som brukar jorden. Med en utbyggnad av bostadsområden och järnväg kan inte de drabbade lantbrukarna fortsätta sin produktion och viktiga arbete, bland annat att hålla hagmarkerna öppna.

Privatperson (107)

Hur ser vallentuna kommun på att den mesta av den mark som presenteras i översiktplanen är på åkermark? Var tänker kommunen att den framtida livsmedelsproduktionen skall finnas om man bebygger åkermarken?

Fastighetsägare Molnby 4:1 (122)

Jag anser att man i största möjliga mån bör undvika att bygga järnväg på befintlig jordbruksmark i området. Detta för att bevara det öppna landskapet samt att stödja våra lokala lantbrukare.

Privatperson (125)

Bevara det levande lantbruket i Markim och i övriga delar av kommunen. Sveriges riksdag antog 2017 en livsmedelsstrategi som innebär att Sverige skall öka sin självförsörjningsgrad av livsmedel.

Ett aktivt lantbruk innebär att kulturlandskapet vårdas och att närproducerad mat tillhandahålls.

LRF Konsult (126)

Av sammanfattningen av MKB s. 50 framgår bl.a. följande. "Jord- och skogsbruksmark kommer att tas i anspråk för bostäder och reservat för väg- och järnväg. Totalt 160 hektar jordbruksmark kan få ändrad användning och i stället bli bostadsområden. Förändringen bedöms bli permanent och effekten därmed stor. Konsekvenserna bedöms som risk för märkbara- stora negativa." Mina huvudmän anser att kommunen inte bör anta sitt förslag om utbyggnad till Arlanda inom Föpen då det uppenbarligen riskerar ge stora negativa konsekvenser pga. kommunens förlust av stora arealer jord- och skogsbruksmark.

I anslutning till det måste understrykas att brukningsvärd jordbruksmark inte bör tas i anspråk för en ny järnväg över mina huvudmäns fastigheter då jordbruksmarken är av nationellt intresse och åtnjuter skydd enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. Vidare har regeringen nyligen uttalat att åkermark inte bör användas för bostadsbyggande eller exploatering.

Privatperson (139)

Närodlat är ju så populärt, hur rimmar det med att era planer kommer att försämra möjligheterna för en av Stockholms få kvarvarande mjölkgårdar, dessutom häromåret premierad för sin höga kvalitet de senaste 20 åren?

Privatperson (141)

Eftersom det är den överblickbara helheten, den agrara särprägelns samt exceptionella förhistoriska lämningar som utgör det starkaste kulturhistoriska värdet i Markim är det mycket viktigt att det småskaliga jordbruket med djurhållning (nöt och får) och odling (av spannmål eller annan lågväxande gröda) i möjligaste mån uppmärksammas och gynnas. För att det höga kulturhistoriska värdet som bottnar i den visuella upplevelsen av helheten ska bibehållas på sikt måste eventuella avstyckningar (nya fastigheter), nya byggnader och tillbyggnader placeras och utformas med eftertanke och stor hänsyn till rådande bebyggelsemönster och landskapsbilden (PBL 3 kap 1 §). I Markims socken är det framför allt viktigt att inte minska eller förstöra möjligheterna att använda landskapets hävdvunna kvaliteter som levande historiebok varför förhållningssättet gentemot ny bebyggelse utan direkt anknytning till aktiv jordbruksdrift bör vara mycket restriktiv. Då äldre ekonomibyggnader är särskilt hotade - eftersom små jordbruk läggs ned och slås samman till större enheter - bör dessa uppmärksammas särskilt. För förståelsen av landskapet och helheten är det viktigt att ekonomibyggnaderna bevaras. Att de används innebär ofta att de underhålls.

Privatpersoner (151)

Det är också viktigt att bevara en levande landsbygd med möjlighet att driva lantbruk som ex Stora Lundby som är den enda nuvarande gård som driver mjölkproduktion.

Privatpersoner (153)

Under flera århundraden har den yngre generationen tagit över gårds- och lantbruksverksamheten från den tidigare och utvecklar, förnyar och uppdaterar den. Vi är fler med omfattande planer för framtiden, planer som skulle tillintetgöras om FÖP:en genomfördes. Vi vill utveckla våra verksamheter i relation till det rika kultur- och naturlandskapet vi har i socknen. Vi tror inte att majoriteten av befolkningen i centrala Vallentuna är medvetna om vad som finns i de kringliggande socknarna, särskilt inte när nu politikerna ger ut abstrakta kartor över planerna där omgivningarna ser ut som total ödemark.

Privatperson (156)

Ytterligare bebyggelse på jordbruksmarken norr om Jämtlandsvägen i Ormsta är olämplig redan av de orsaker som t.ex. redovisat i yttrande från Privatperson (163).

Privatperson (157)

Men det som är riktigt dåligt är att ni väljer att bygga bostäder på det som idag är jordbruksmark utan att se konsekvenserna.

Ert ställningstagande till synpunkterna som gällde skogs – och jordbruksmark berör knappt några av de bra argumenten som tas upp. Ni konstaterar att ”I princip all jordbruksmark i utbyggnadsområdena i Norra Vallentuna Nordväst, Väster om järnvägen (Foderby) större delarna söder om Molnbyvägen och mindre delar i Lindholmen tas in anspråk.” men att ni tycker detta är motiverat. Som enda svar till förlusten av jordbruksmark svarar ni ” I anspråkstagandet ska ses i relation till förekomsten av jordbruks- och skogsmark i kommunen som helhet, som på så sätt kan bevaras”. I det svaret så bemöter ni inte kritiken utan bara konstaterar att det finns jordbruksmark i andra delar av kommunen. Det är inget som någon ifrågasätter men ni sätter två olika intressen mot varandra. Där ni väljer ett intresse och med det så gör ni en oåterkallande beslut kring värdefull jordbruksmark.

Ni väljer att bygga bort värdefull jordbruksmark trots att ur ett krisberedskaps- och framtidsperspektiv borde ni göra tvärtom. Redan idag är Sverige livsmedelsgrad bland de lägsta i Europa. Den inhemska produktion måste öka för att kunna möta förändringar i världen, som klimatförändringar och krig eller långvariga konflikter.

I Försvarsberedningens rapport Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021-2025 skriver de ”I januari 2017 lanserade regeringen den nationella livsmedelsstrategin (prop. 2016/17:104) med sikte mot år 2030. Syftet med strategin är att uppnå en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen som bör svara mot konsumenternas efterfrågan ska enligt strategin kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska även minska.”

Ni har fortfarande ett val, ni kan göra om översiktsplanen och på så sätt minska, eller helt ta bort, förlusten av värdefull jordbruksmark. Gör ni det gör ni ett långsiktigt och hållbart beslut som är mer värdefullt än bostäder.

Privatperson (163)

Viktigast är att man fortfarande tänker bebygga värdefull jordbruksmark. Sverige var självförsörjande på livsmedel för 20 år sedan. Nu har försörjningsgraden gått ned till hälften och det blir ju knappast bättre av att jordbruksmarken minskar samtidigt som befolkningen ökar. Kommunen säger sig planera strategiskt och hållbart, men de planer som läggs fram är knappast ett tecken på det. Det är helt oansvarigt att inte planera med hänsyn till livsmedelsförsörjningen för kommande generationer, såväl lokalt, som nationellt och globalt. Visst behövs bostäder, men det ska inte ske till priset av minskade odlingsmöjligheter. Ansvarvilar tungt på de politiker och beslutsfattare som tillåter bebyggelse på odlingsbar mark, som inte bara kan behövas i en krissituation, utan också för att trygga livsmedelstillgången för en växande befolkning under fredliga och "normala" förhållanden. Det borde vara nolltolerans mot ett kortsiktigt och ohållbart agerande där brukbar mark bebyggs. Om kommunen menar allvar med sitt "strategiska och hållbara tänkandet" som man säger sig ledas av så bör man avstå att bebygga jordbruksmarken i kommunen - även om det kan verka lockande på kort sikt.

Vallentuna kommun: Se vidare Risker och störningar.

Ställningtagande

Ställningstagandet från samråd kvarstår enligt följande:

I princip all jordbruksmark i utbyggnadsområdena i Norra Vallentuna Nordväst, Väster om järnvägen (Foderby) större delarna söder om Molnbyvägen och mindre delar i Lindholmen tas i anspråk. I anspråkstagandet bedöms vara motiverad då föreslagen utveckling utgör ett väsentligt samhällsintresse och planområdet har bättre förutsättningar än alternativa platser i kommunen att möta det stora behovet av bostäder i kommunen och regionen. Vallentuna och Lindholmens tätort kan med visst i anspråkstagande av jordbruks- och skogsmark växa och utvecklas på ett sammanhållet och stadsläkande sätt i nära anslutning till Roslagsbanan och en framtida avgrening av Roslagsbanan till Arlanda. Ur ett kommunalt och regionalt perspektiv skapar det förutsättningar för hållbart resande, samt goda förutsättningar för arbetsmarknaden, social integration och näringsliv. Utvecklingen innebär att planområdet i stora delar övergår från att vara del av landsbygden till att vara del av tätorten, det finns inget annat lämpligt alternativ till denna tätortsutveckling i kommunen. I anspråkstagandet ska ses i relation till förekomsten av jordbruks- och skogsmark i kommunen som helhet, som på så sätt kan bevaras. Hur en grönstruktur i den strategiska tätortsutvecklingen kan utvecklas som på bästa sätt hanterar skogs- och jordbruksmark kommer att utgöra en del av ett framtida programmet för området.

Sedan samrådet för den fördjupade översiktsplanen har den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFSS 2050 varit på utställning. I RUFSS 2050 görs avvägningen att i följande bebyggelselägen: regionala stadskärnor, strategiska stadsutvecklingslägen, primära bebyggelselägen samt landsbyggnoder, ska bebyggelseutveckling prioriteras framför jordbruk för att stärka en klimatsmart, hållbar utveckling i länet. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att det innefattar förslagen bebyggelseutveckling inom den fördjupade översiktsplanen.

Synpunkter noteras och föranleder inga ändringar i plan. Se vidare Näringsliv och offentlig service relaterat ställningstagande till arealanvändning.

19. Kommunikationer

19.1 Kommunikationer allmänt

Stockholms Läns Landsting

Transportinfrastruktur och tillgänglighet

Flera av de generella synpunkterna landstinget framförde under samrådet kvarstår då förslaget inte genomgått några större förändringar. Landstinget hänvisar därför till sitt samrådsyttrande, TRN 2017-0016, och till Trafikförvaltningens kompletterande yttrande, SL 2014-2061. Utöver det vill landstinget komplettera med följande.

Centerpartiet

Trafik och kollektivtrafik

8.000 pendlar in till Vallentuna kommun och 16.000 ut från kommunen varje dag till sina arbetsplatser. Den allt mer infarktliknande trafiksituationen kring Vallentuna gör det än viktigare att vi skapar förutsättningar för fler företagare på hemmaplan.

Kommunen behöver fler rondeller på exempelvis Arningevägen och Väsbyvägen för att få säkrare trafikplatser och dämpa farterna, och behöver skapa utrymme för detta i översiktsplanen.

Alla bor inte nära Roslagsbanan. De bör kunna dra nytta av den moderniserade Roslagsbanan bättre än hittills. Tex ringlinjebussar skulle kunna förbinda dessa områden med närmsta station. Planering för detta krävs således i översiktsplanen.

De pendlarbussar som finns bör gå tätare och med mer regelbundna turer hela dygnet – inte bara ”enkelriktat” för de som jobbar dagtid i stan – exempelvis gäller detta buss 608.

För boende i Karby-Brottby är inte Roslagsbanan det ”nav” som omnämns i översiktsplanen. Den snabbaste förbindelse in till Stockholm är via E18. Det är därför

viktigt att kommunen arbetar för att det blir lättare att ta sig till E18 från detta område, och att utveckla bättre kommunikationer i framtiden. Centerpartiet ser också ett behov av att förbättra förbindelse och kontakt med Österåker framförallt från detta område. Förbindelsen via Karby/Brottby till Vallentuna behöver också stärkas.

Busshållplatserna måste bli säkrare och många hållplatser på landsbygden i kommunen är i dag direkt farliga.

Privatperson (138)

Vägnätet är inte dimensionerat för denna befolkningsökning, redan nu märks det av alla nybyggda hus i Lindholmen trafikmässigt.

Ställningstagande

Landstingets synpunkter besvaras under respektive relevant kapitel, bland annat under Kollektivtrafik, gång och cykel, samt om Roslagsbanan under kapitel riksintressen.

Den fördjupade översiktsplanen har gjort en trafikutredning med förslag på ett möjligt utvecklande av trafikapparaten. Se vidare Vägreservat och specifika vägar.

Bortsett ovanstående svar behandlas yttrandet från Centerpartiet inom processen för den kommunövergripande översiktsplanen.

Se vidare Kollektivtrafik, gång och cykel samt Vägreservat och specifika vägar.

De delar av synpunkterna som behandlas här föranleder inga ändringar i plan.

19.2 Kollektivtrafik, gång och cykel

Stockholms Läns Landsting

Kollektivtrafik

Landstinget vill åter lyfta frågan om kollektivtrafikförsörjning av planområdet, då de synpunkter som framfördes i samrådet avseende beskrivning av framtida kollektivtrafikförsörjning inte tagits hänsyn till. En karta som visar ny föreslagen bebyggelse samt hur stor andel som ligger inom de gångavstånd som anges i trafikförvaltningens riktlinjer (RiPlan) bör redovisas, liksom en översiktlig karta som visar möjlig trafikering med buss. Landstingets trafikförvaltning deltar gärna i diskussioner om trafikeringen av området utifrån scenarier som både omfattar eventuell spårutbyggnad samt dagens förutsättningar.

Cykel

Det är positivt att kommunen har förtydligat planens skrivningar kring cykel och cykelinfrastruktur. Kopplingen till den regionala cykelplanen och de regionala cykelstråken, Vallentunastråket och Arningestråket kan dock med fördel förtydligas och markeras ut på karta. Väsbystråket som kommunen tillsammans med Upplands-Väsby pekat ut som ett mellankommunalt cykelstråk av hög prioritet redovisas eller nämns inte. Landstinget ser gärna också ett förtydligt resonemang om kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik, liksom beskrivning om betydelsen av cykelparkering för att underlätta för smidiga byten mellan cykel och tåg.

Centerpartiet

Cykel

På sidan 32 i förslaget till Översiktsplan bör målsättningen ska vara att cykeltrafiken mellan tätorterna ska förbättras, denna cykelinfrastruktur bör ej vara i blandtrafik.

Inriktningen för cykeltrafiken bör vara att när nya områden byggs binda ihop inte bara bilvägar utan även gång- och cykelvägar. Gång- och cykelvägar och trafiksäkerheten för skolbarn, gångare- och cyklister är viktigt att tänka på i alla nya områden som byggs.

Vallentuna tätort och Lindholmen

På sid 15 under rubriken Utgångspunkter stycke 5, vill Centerpartiet förtydliga att det som står i stycke 3 även gäller Lindholmen, eftersom detta är ett område som expanderat fort och kommer fortsätta växa. Samma förutsättningar ska gälla i Lindholmen som i de sk tätorten. "Det ska vara lätt att förflytta sig från Lindholmen mellan arbete, hem, fritidsaktiviteter och serviceanläggningar, till andra kommundelar och till ny bebyggelse som planeras söder om Lindholmen. Att gå, cykla och åka kollektivt ska vara naturliga val. "

Södra Lindholmen med fler boende, behöver anslutning till befintlig gång- och cykelväg öster om Roslagsbanan vid Hällsta. Det är en för lång omväg att ta sig till stationen för att komma över järnvägen och redan idag går många inkl barn över rälsen här.

Lindholmen behöver anslutas inte bara med bilvägar utan också med nya gång och cykelvägar till nya områden söderut, Slumsta och Molnby.

Ställningstagande

Som svar till Landstinget angående kollektivtrafik och cykel: Ställningstagandet från samrådet kvarstår. Från samrådshandling till granskning lades under kapitel Plan – Användning av mark och vatten till två rubriker: Cykelnät och Kollektivtrafik. Under cykelnät lades övergripande principer in för utvecklandet av cykelnätet. Under Kollektivtrafik förtydligades Roslagsbanans roll som stomnätstrafik, och behovet att

studera kompletterande busstrafik i samband med framtida detaljplaneprogram för Norra Vallentuna Nordväst lyftes. Vidare resonemanget kring de regionala cykelstråken görs vidare inom den kommunövergripande översiktsplanen.

Centerpartiet hänvisning till sid 15 och 32 i samrådshandling för Översiktsplan 2040 behandlas i den fördjupade översiktsplanen under rubrik Cykelnät, Kollektivtrafik, Gång och cykelvägar i kapitel Plan- Användning av mark och vatten, samt under rubrik kommunikationer i kapitlet Planförutsättningar – Allmänna intressen. Bortsett ovanstående svar behandlas yttrandet från Centerpartiet inom processen för den kommunövergripande översiktsplanen.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

19.3 Vägreservat och specifika vägar

Naturskyddsföreningen i Vallentuna

Vi ifrågasätter behovet av vägreservat. En starkt trafikerad väg genom Molnby skulle skapa barriäreffekter i landskapet och vara förödande för områdets rekreativa och biologiska värden. En förlängning av Banvägen skulle innebära att värdefulla hagmarker samt viktig tätortsnära skog skulle tas i anspråk. Dessutom behöver vi minska våra koldioxidutsläpp därför är det viktigt att det blir dubbelspår upp till Lindholmen så de boende i första hand kan välja kollektiva färdmedel.

Företagarna i Vallentuna

När det gäller biltrafiken så nämns det att på sikt kan en förlängning av Arningevägen öster om Ormsta bli aktuell. Det behovet finns redan i dag. Lindholmsvägen är på mornarna och kvällarna mycket hårt belastad. Det har uppstått en trafikinfarkt i Ormsta och många har svårt att köra ut på Lindholmsvägen, runt Ormstaskolan är det kaos. Frågan är hur det blir när Hagaskolan är färdigbyggd? Det är också tunga transporter på Lindholmsvägen till och från bygget av SL:s Depå i Molnby. Även den tunga och täta busstrafiken sliter hårt på vägen när Roslagsbanan är avstängd.

Det är hög tid att redan nu planera för en ny vägsträckning. Det blir allt fler boende i Lindholmen med omnejd, alla åker inte kollektivt även om planerare och politiker gärna vill tro det. En infartsväg i väst till Norra Vallentuna Nordväst skulle också ge en avlastning på Lindholmsvägen.

Privatperson (108)

Jag har gått igenom översiktsplanen och har vissa synpunkter. Innan fler bostäder planeras i Vallentuna och framförallt i delen norr om centralorten så behöver ett helhetsgrepp tas gällande trafiken.

Jag anser även att kommunen behöver se göra en större översyn av sin trafikpolicy då man märker att den inte är enhetlig. Exempelvis så verkar man göra vissa trafikåtgärder på några sträckor men man glömmer helt bort andra som är i kanske betydligt större behov. Man blandar 40/50/60-sträckor på ett märkligt sätt. Se

exempelvis Smidesvägen som har en 40-begränsning medan man på andra sträckor med betydligt fler gående och cyklister i närheten tillåter 50 km/h. Ett tips är att titta på Danderyds kommun som verkar ha nått långt i sitt trafikarbete.

Ställningstagande

Den fördjupade översiktsplanen har ett antal vägreservat som finns för att kunna möta framtida behov för en hållbar trafikapparat. Dessa är som de beskrivs reservat och utifall behov inte uppstår, byggs dessa inte ut. Den översiktliga planeringen är ett första steg i kommunens planering, här ses det övergripande behoven över. Det innebär att det inte finns några beslut om utbyggnad och att de olika reservaten inte är utredda i detalj. Utbyggnaden av vägnätet är avsedd att samordnas med bebyggelse, d.v.s. inte fristående gå igenom landskapet. Planen håller öppet för en dubbelspårsutbyggnad till Lindholmen. Roslagsbanans Kårsta gren och en eventuell framtida gren till Arlanda utgör stomnätet i det kollektiva trafiknätet i den fördjupade översiktsplanen.

Viktigt att notera är att den fördjupade översiktsplanen inte utreder trafikätgärder på detaljeringsnivå. Det är ett pågående arbete som sker innan för ramen av kommunens förvaltning och underhåll. I samrådshandlingen ges exempel på detta arbete.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

Se vidare respektive vägreservat.

19.3.1 Arningevägens förlängning

Medlemsmöte 2018-01-16, 17 medlemmar Centerpartiet i Vallentuna

Titta på en tunnellsökning för Arningevägens förlängning för att spara värdefull centrumnära skog och inte skära av Vallentuna centrum med en trafikledskorridor.

Naturskyddsföreningen i Vallentuna

En förlängning av Arningeleden till Lindholmsvägen kommer att påverka den orörda skogen runt Vallentuna idrottsplats negativt. Det finns också risk att friluftsområdena vid Veda och Ubbysjön kommer att påverkas negativt. Om förlängningen blir av är det viktigt att den genomförs så att den fågelrika Ubbysjön och området runt Veda inte berörs.

Privatperson (119)

Som boende i den östra delen av befintligt villaområde i Ormsta så motsätter jag mig den planerade vägsträckningen som eventuellt kommer att byggas som en förlängning av Arningeleden, från St1, genom friluftsområdet vid idrottsplatsen och vidare genom skogen intill Ormsta och Gröndal med anslutning mot Lindholmsvägen. Orsaken är att en sådan vägsträckning innebär ökade bullernivåer för närboende intill den nya vägsträckningen; förlorade rekreativa värden i skogen som ligger tätortsnära och

nyttjas av många för promenader och även av dagisgrupper; intrång i idrottsplatsens spårområde och rekreativa värden med stigar runt hela IP-området. Ytterligare orsak till att jag motsätter mig föreslagen trafiklösning är att nya vägar endast ökar bilåkandet och störningarna från biltrafik, både lokalt och i ett större klimatperspektiv. Jag menar att det är ett bättre alternativ att förbättra det befintliga vägnätet och inventera i förbättringar avseende bullerskydd, cykel och gångtunnlar mm så att befintlig vägar kan nyttjas även för det framtida trafikbehovet. Jag menar även att trafiken till och från Lindholmen bör lösas genom kollektiva alternativ så som fler och tätare turer på bussar, både lokalt och regionalt, för att minska bilberoendet i samhället och möjliggöra för ett långsiktigt hållbart samhälle. Vallentuna kommun bör därmed göra ett omtag i trafikplaneringen för det aktuella planområdet för att undersöka alternativa lösningar till ökad biltrafik och ökat antal bilvägar.

Ställningstagande

När det gäller trafikflöden och framkomlighet ses inget behov av en utbyggnad av Arningevägens förlängning förens utbyggnaden av den strategiska tätortutvecklingen kommit långt. Vägens utformning och berörda aspekter kommer studeras vidare i den kommande planeringen. Den fördjupade översiktsplanen är utredd i den omfattning som ses lämplig. Se beskrivning Arningevägens förlängning i planen under rubrik Vägreservat i kapitel Plan – Användning av mark och vatten. Här återfinns även följande resonemang: När utbyggnaden nått en sådan nivå att trafiksituationen kräver att en eller flera av dessa investeringar görs, bör beslut om att genomföra dem föregås av förenklade åtgärdsvalsstudier där effekterna av kostnadseffektiva åtgärder i befintligt vägnät studeras och jämförs med dessa investeringar.

Planens tyngdpunkt följer det gemensamma hållbarhetstänk som finns i Stockholms län som region, d.v.s. utveckla anslutning till stamnätstrafik, vilket inom den fördjupade översiktsplanen utgörs av Roslagsbanan.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

19.3.2 Lindholmsvägen

Trafikverket

Åtgärdsvalsstudie

Kommunen föreslår att en åtgärdsvalsstudie ska påbörjas för vägnätet i Norra Vallentuna med anledning av de vägreservat som planen pekar ut. Trafikverket deltar gärna i processen som samrådande part men kommer inte ha möjlighet att driva en sådan utredning. Åtgärder som tas fram i en åtgärdsvalsstudie som påverkar Trafikverkets anläggning måste prioriteras mot andra behov i regionen. Om behov och möjlighet finns för att synkronisera arbetet med andra planerade åtgärdsvalsstudier ser Trafikverket positivt på detta.

Centerpartiet

Eftersom det varit en stor inflyttning (som kommer fortsätta), avstängningar av Roslagsbanan, bygge av Molnbydepån har både biltrafiken och den tunga trafiken ökat på Lindholmsvägen. Åtgärder måste sättas in för att stärka vägen och minska risker för olyckor.

Privatperson (108)

Lindholmsvägen genom Lindholmen är idag överbelastad och trafikfarlig. Dålig hänsyn tas till tätortens hastighet om 50 km/h och vid den 30-sträcka (vardagar) som löper förbi dagis och skola verkar få uppmärksamma gällande hastighetsbegränsning.

Hela sträckan genom Lindholmen är mycket olycksdrabbad och det verkar som att många anser att ca 70 km/h är vad som gäller. Vägen är inte byggd som en 50-väg utan inbjuder till för höga hastigheter. Åtgärder behövs omgående. Över denna väg går och cyklar många barn på obebakade övergångsställen.

Ser man till normer för bullernivåer så klarar inte väghållaren (Trv) att uppfylla dessa i dagsläget. Med ökad trafikmängd kommer ekvivalentvärdena att öka med konsekvens att bullersituationen för kringliggande fastigheter försämras ytterligare.

Fler bostäder i och norr om Lindholmen kräver en grundlig översyn av vägnätet då det inte är rimligt att leda in mer trafik i samhället.

Går man söderut i kommunen så är även kapacitetstaket nått på tidigare nämnd väg samt vidare på Arningeleden. Utbyggnad av fler bostäder utan större, föregående insatser på vägnätet är utom rimlighet.

Ställningstagande

Yttranden noteras. Ställningstagande från samråd kvarstår enligt följande:

Lindholmsvägens standard och möjligheten till att passera trafiksäkert har inte studerats inom ramen för FÖP-arbetet. Endast simuleringar med flöden och framkomlighet har studerats. Vägen har idag en lokal karaktär men en regional funktion.

Förbättring eller ändring av väg föregås normalt av en åtgärdsvalstudie (ÅVS) i enlighet med fyrstegsprincipen (tänk om, optimera, bygg om, bygg nytt). En åtgärdsvalstudie föregås av att det finns brister/behov och ska resultera i konkreta förslag på åtgärder.

Oavsett i vilken utsträckning FÖP:en genomförs och vilka reservat som tas i anspråk så kan en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) enligt fyrstegsprincipen vara motiverad.

Se vidare Vägreservat och specifika vägar, Arningevägensförlängning, samt risker och störningar för vidare ställningstaganden.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

19.3.3 Tvärförbindelse och förlängning banvägen

Privatperson (156)

Förlängning av Banvägen norrut med en vinkling mot nordväst helt nära befintlig, detaljplanegrundad småhusbebyggelse är närmast befängt. Vägen har en funktion och utformning, som väl rimmar med dess ändamål. - Mer trafik alstrar buller och avgaser; och skulle dessutom passera kommunens största, privata arbetsgivare (Paragon), vars verksamhet/tillverkning är klassad som säkerhetskrävande.

Roslagsbanan med dubbelspår och en förlängning av Banvägen har inte tillräckligt med utrymme väster om Ormsta-ån.

Ställningstagande

I takt med att samhället utvecklas behöver olika delar av trafikapparaten och dess funktion ses över. Nedan följer svar från samrådshandlingen angående Banvägens förlängning och ett eventuellt dubbelspår på Roslagsbanan till Lindholmen:

Reservat för banvägens förlängning finns dels för att skapa tillgänglighet till Vallentuna centrum och dels för att fördela trafiken vid kommande bebyggelse. Reservatet kvarstår för att säkergöra en framtida fungerande trafikapparat. Beroende på vilka markanspråk Trafikförvaltningen kräver för ett eventuellt dubbelspår för Roslagsbanan så påverkas Banvägens förutsättningar. Befintliga fastigheter, fornlämningar, topografi, kraftledning kommer att behöva hanteras i ett fortsatt arbete. Vägen kommer att behöva inrymmas inom riksintressets influensområde. En översiktlig bedömning är att en väg inte kommer att påtagligt skada riksintresset utan

kan snarare vara en fördel när det gäller Trafikförvaltningens åtkomst till järnvägen. En väg uppmuntrar heller inte till stadigvarande vistelse inom 25 m. Det föreslagna läget för vägen bör ses som en principiell dragning. Vägens dragning och dess påverkan bör studeras i detaljplan. Hänsyn har t.ex. inte tagits till fastighetsindelning och värdefull natur- och jordbruksmark. Vägens dragning och påverkan bör studeras i detaljplan.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

19.3.4 Infartsväg i väst (reservat 2)

Fastighetsägare Foderby 1:4 (123)

Ni nämner fortfarande Tallhammarsvägen som matarväg att ansluta till Arningeleden? Den luddiga beskrivningen kan inte accepteras när det i verkligheten kan drabba markägare i området väldigt hårt. Inritad vägdragning följer på intet sätt Tallhammarsvägens sträckning.

Kanske anser Vallentuna kommun att det inte är behövt att direkt kommunicera sakägare? När är det då behövt om ni anser att fÖP inte behöver direktkommuniceras med de fastighetsägare vilka riskerar drabbas av en reservatsbestämmelse, en omöjlig situation med en kraftig värdeminskning, en osäker framtid som gör att fastigheten inte är värd att sälja och heller inte att satsa på. Vem vill köpa/äga en bullerstörd, mindre jordbruksfastighet som enligt fÖP riskerar klyvas av en hårt trafikerad väg? Fortsatt djurhållning skulle bli omöjligt. Att bruka markerna skulle vara förenat med allt för stora risker, om det överhuvud taget finns något kvar värt att bruka. För att inte tala om den nedskräpning som vägtrafiken medför, vem ska stå för det arbetet och kostnaden för att röja upp? Hur skulle vi kunna ta oss till och från våra marker på andra sidan vägen? Till allt detta tillkommer oron för vårt uppvärmningssystem, jordvärmeslingorna som sträcker sig tvärs markerna. Och vår vattentäkt i dalen, den enda vattentäkt av alla försök som inte ger ett otjänligt vatten.

Närheten från bostäder till Tallhammarsvägen och Fredenvägens nuvarande sträckning gör det inte möjligt att följa nuvarande vägsträckning med en förbifart/uppsamlingsväg. Bostäder skulle bli obebodiga bland annat på grund av bullernivåerna. En annorlunda sträckning har inte tagits upp i planen, dock talades på mötet om att sträckningen inte är given utan måste utredas i ett senare skede, inför detaljplanen och att ett reservat innebär att vi inte kan få bygglov då detta skulle försvåra för kommunens eventuella framtida planer. Planer som ni säger bara kommer att bli av om roslagsbanans sträckning till Arlanda blir av. Samtidigt planerar ni för en utbyggnad av tätorten mot Nord väst. Det finns ingen rimlighet i att vi ska läggas i malpåse i generationer för något som inte är genomförbart och som dessutom kanske inte blir av.

Förslag till annan dragning skulle kunna vara att titta på möjligheten till en annorlunda dragning/förgrening av väg 268 med en förbifart närmare Arlanda.

Kanske en dragning Sälna, Markim osv för att samtidigt ge bönderna en bättre väg för sina transporter?

Ställningstagande

Infartsväg i väst till Norra Vallentuna Nordväst visar två alternativa dragningar: Ett som i delar följer Tallhammersvägen och ett som ansluter Lindövägen. Ställningstagandet från samrådsredogörelsen kvarstår enligt nedan:

Infartsvägens läge ansluter från befintliga vägar samt tar hänsyn till topografi och fornlämningar. Det föreslagna läget för vägen bör ses som en principiell dragning. Vägens exakta dragning bör studeras i detaljplan. Vägen ska kunna kopplas samman med tilltänkta lokalgator och tvärförbindelsen mellan Norra Vallentuna Nordväst och Arningevägens förlängning. Hänsyn har t.ex. inte tagits till fastighetsindelning och värdefull natur- och jordbruksmark. Vägens exakta dragning bör studeras i detaljplan, i samband med en sådan kontaktas sakägare. Reservatet möjliggör en avlastning av den centrala huvudgatan i Norra Vallentuna nordväst och de lokala gatorna som exempelvis Ekebyvägen. Infartsvägens läge kan med fördel studeras närmare inom programmet för Norra Vallentuna Nordväst.

För ställningstagande angående buller se vidare Risker och störningar.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

19.3.5 Mörbytorpsvägen

Inga inkomna yttranden under granskning.

20. Genomförande

Stockholms Läns Landsting

Genomförande och samverkan

Det är positivt att kommunen utvecklat genomförandekapitlet och trycker på vikten av samverkan mellan berörda aktörer i den fortsatta planeringen.

Lantmäteriet

I kapitlet om genomförande framgår under rubriken genomförandeekonomi att kommunen äger lite mark i området och att kommunen på annat sätt behöver finansiera skolor samt delar av större anläggningar som försörjer mer än de nya områdena. Lantmäteriet vill då påminna om att när det vid framtida planläggning kommer att tecknas exploateringsavtal är viktigt att de ekonomiska konsekvenserna klart framgår och att det inte avtalas om sådana åtaganden som står i strid mot PBL 6:40-42.

Det är också bra om kvaliteten på fastighetsgränser liksom eventuella marksamfälligheter i området utreds i samband med eller innan planläggning för att underlätta genomförandet av planerna.

Ställningstagande

Vallentuna kommun tackar för Lantmäteriets upplysningar/information inför kommande planering. Stockholms läns Landstings yttrande noteras.

Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.

21. Övrigt

Centerpartiet

Kultur, bibliotek och kulturskola

På sid 29 nämns några av kommunens kulturaktiviteter. Centerpartiet tycker också att vi ska visa upp några av de viktiga ideella kulturarrangörerna som finns i vår kommun.

Ställningstagande

Behandlas inom processen för Översiktplan 2040. Synpunkter föranleder inga ändringar i plan.